

SHISOWERU SHIWAGIRA SHAKALEMBITI MARIKU ULONGOLERU

Shisoweru Shiwigira shakalembiti Mariku ndo shimu pakati pa vintola vyamsheshi Mulipatanu lya Syayi vyankuyowelera makaliru ga Yesu Kristu. Kila shintola shimu pa avi vishemwa Injili, pashiwera na mana “Shisoweru Shiwigira”. Vintola nya Matayu na Mariku na Luka na Yohani vilembitwi Pakuhowa kwa Yesu. Shisoweru Shiwigira sha Mariku ndo Shisoweru Shiwigira shididini pakati pa virii visoweru viwagira vyamsheshi. Imanikana kuwera ndo Shisoweru Shiwigira sha kwanja kulembwa kuliku virii visoweru viwagira vimonga na shilembitwi pakati pa shinja sha malongu sita na muhanu mpaka shinja sha malongu saba Pakwiyuka kwa Yesu. Wabetula wajimira kuwera Shisoweru Shiwigira ashi shilembitwi Rumi kwa kuwapanana moyu wantu yawamjimiriti Yesu aku Rumi.

Mariku viraan kamanikana kwa litawu limonga Yohani Mariku, yakaweriti pamuhera na ntumintumi Paulu na Barinaba kumbiti uzyumi wakuwi upunguliti palii pakaliwusiyiti mumwanja gwawu gwa untumintumi, Matendu 13:13. Pa Mariku kagenditi kayi mwanja pamuhera na Barinaba, Matendu 15:37-39. Mariku viraan kamanikaniti ndo ganja gwa pakwegera na Peteru, 1Pet 5:13. Mariku kaweriti

ndiri kapitawu gwa kuwona kuusu makaliru ga Yesu, wabetula wajimiriti kuwera Mariku kalembiti gavuwa kuusu galii gakampikaniriti Peteru pakayoweriti kuusu makaliru ga Yesu kayi ndo lyanjiru lya shintola ashi. Mushisoweru Shiwigira, Mariku katakuliti nakamu kuusu wafundwa na mafundu ga Yesu mulishaka lya upeleru.

Yagaweramu

Mariku kankushilanguziya shintola, shipandi sha 1:1-13.

Shakapanu Mariku kankulonga utenderu wa Yesu pakaveriti Galilaya, shipandi sha 1:14-8:21.

Shakapanu kankuyowelera kuusu mwanja gwa Yesu aku Yerusalem, shipandi sha 8:22-10:52.

Mariku kankumalalira kulemba kuusu shipindi sha Yesu aku Yerusalem, pamuhera na kuhowa kwakuwi na kuzyuka kwakuwi, shipandi sha 11:1-16:8.

Lihengu lwa Yohani Mbatiza

¹ Shisoweru Shiwigira ashi sha Yesu Kristu, Mwana gwa Mlungu.

² Yankuyanja gambira Isaya mbuyi gwa Mlungu ntambu yakalembiti,
“Mlungu kalongiti, ‘Guloli numtuma ntumintumi gwangu hakakulonguleri Hakakunywawili njira yaku.’”

³ Liziwu lya muntu lipikanika kushiwala,
‘Mumtenderi kala Mtuwa njira yakuwi, mumnyawili weri njira zyakuwi! ”

⁴ Yohani kalawiriti kushiwala, kawabwelera wantu na kuwabatiza, pakawagambira, “Mleki vidoda vyenu na mbatizwi na Mlungu hakawalekiziyi vidoda vyenu.”

⁵ Wantu wawuwa wamgenderiti Yohani, wantu yawalawiti Yerusalem na Yudeya, walekiti vidoda vyawatenditi na yomberi kawabatiziti mulushemba lwa Yoridani.

⁶ Yohani kavaliti nguwu yayinyawitwi kwa mibaira ya nkanyama ngamiya, mushunu kalitawiti lugoyi lwa lukuli na shiboga shakuwi shiweriti lwashi na wanjombi.

⁷ Yohani kabweriti pakalonga, “Pa neni kankwiza muntu mkulu kuliku neni. Neni nfaa ndiri ata kuyopola lugoyi lwa vilwatu vyakuwi.

⁸ Neni nukubatizani kwa mashi, kumbiti yomberi hakawabatizani kwa Rohu Mnangala.”

Kubatizwa na kugeziwa kwa Yesu

Matayu 3:13, 4:11; Luka 3:21-22, 4:1-13

⁹ Mashaka galii Yesu kiziti kulawa Nazareti lushi lwa Galilaya na kabatiziwitwi na Yohani mulushemba lwa Yoridani.

¹⁰ Pala palii Yesu pakalawiti mumashi, kwona kumpindi kwa Mlungu kuvuguka na Rohu Mnangala kamkangalira gambira ng'unda.

¹¹ Na liziwu lilawira kumpindi kwa Mlungu, llonga, “Gwenga gwa Mwana gwangu yanukufira, gunfiriziya.”

¹² Pala palii Rohu Mnangala kamlonguziyiti Yesu kushiwala.

¹³ Su kaweriti kushiwala aku mashaka malongu msheshi, pakajeresiwa na Shetani. Kalikaliti

aku pamuhera na wankanyama wa kuntundu na wantumintumi wa kumpindi wamtenderiti.

Yesu kankuwashema walowa wamsheshi wa wasomba

¹⁴ Yohani pawamtatiriti kala mushibetubetu, Yesu kagenditi lushi lwa Galilaya, kulii kanjiti kubwera Shisoweru Shiwigira sha Mlungu,

¹⁵ pakalonga, “Shipindi shiza! Ufalumi wa Mlungu wapakwegera. Mleki vidoda vyamtenda na mushijimiri Shisoweru Shiwigira!”

¹⁶ Yesu kaweriti kankupita mumpeku mwa litanda ly a Galilaya, kamwona Simoni na Andereya mlongu gwakuwi, womberi waweriti wankulowa wasomba. ¹⁷ Yesu kawagambira, “Munfati nen, hanuwafundi mwenga muweri walowa wantu.”

¹⁸ Pala palii wazileka nyavu zyawu na wamfata.

¹⁹ Yesu pakagenditi palongolu padidini, kawaniti Yakobu na Yohani wana wa Zebedayu wali-vagiti mumtumbwi wankunyawa nyavu zyawu.

²⁰ Pala palii Yesu kawashema wamfati, womberi wamleka Zebedayu tati gwawu pamuhera na wantumintumi wakuwi mumtumbwi.

Muntuyakawera na washamshera

²¹ Yesu na wantumintumi wakuwi wagenditi lushi lwa Kafarinaumu, palifikiti Lishaka ly a Kwoyer a Yesu kagenditi munumba ya Mlungu na kanja kufunda.

a 1:21 *Lishaka ly a Kwoyer a. Lishaka ly a Sabato, mana yakuwi Lishaka ly a Kwoyer a.*

22 Wantu yawampikaniriti Yesu walikangashiti nentu ntambu yakafunditi, toziya kafunditi ndiri gambira wafunda wawu wa Malagaliru ga Musa, kumbiti kafunditi gambira muntu yakawera na uwezu.

23 Shipindi shilaa shilii kuweriti na muntu yakaweriti na washamshera Munumba ya Mlungu, yomberi kabotanga,

24 “Yesu gwa Nazareti, gwana shishi na twenga? Shagwizira gutwagamiziyi? Neni nukumana kala kuwera gwenga gwa gaa, gwenga gwa Mnanagala gwa Mlungu.”

25 Yesu kamkalipira shamshera ulii, “Umatu, gumwuki muntu ayu.”

26 Shamshera kambegeziya nentu muntu ulii pakabotanga, shakapanu kamlekeziya.

27 Wantu woseri walikangashiti nentu na wanjiti kulikosiya, “Shishi ashi? Aga mafundu ga syayi yagawera na uwezu! Muntu ayu kawera na makakala ga kuwawinga washamshera na womberi wamjimira!”

28 Su visoweru vyakatenditi Yesu vipikinirika kanongola koseri mumkowa gwa Galilaya.

Yesu kankuwaponiziya wantu wavuwa

29 Palaa palii pawalawiti Munumba ya Mlungu, womberi wagenditi pamuhera na Yakobu na Yohani mpaka ukaya kwa Simoni na Andereya.

30 Pawasokiti palii, womberi wamgambiriti Yesu kuwera mikamwana gwa Simoni kapyupa kagonja mushitanda.

31 Su Yesu kamgendera mlweri, kamkola liwoku na kumgolosiya, mawu ulii kawera mkomu na kanja kuwatelekera.

32 Pamihi mshenji paguzyetiti, wantu wamjegera Yesu walweli woseri na walii yawaweriti na washamshera.

33 Wantu woseri wa lushi lulii wajojinikiti paluwaga lwa numba.

34 Yesu kawaponiziyiti wantu wavyuwa yawaweriti na malweri ga kila ntambu. Vira a kawawingiti washamshera, kafiriti ndiri washamshera watakuli shintu shoseri toziya waveriti wankumumana.

Yesu kankubwera Kugalilaya

Luka 4:42-44

35 Shilawu yakuwi ligonugonu, Yesu kalawa kunja kwa lushi na kagenditi pahala pa gweka kumluwa Mlungu.

36 Kumbiti Simoni na wayaguwi wagenditi kumsakula.

37 Na pawamwoniti kala wamgambira, “Kila muntu kankukusakula!”

38 Kumbiti Yesu kawankula, “Tugendeni pahala pamonga pa lushi zyaziwera pakwegera, su nen i nwezi kubwera aku vira a toziya ashi ndo shashin-jegiti kushitenda.”

39 Su yomberi kagenda Mugalilaya kwoseri pakabwera mnumba za Mlungu na kuwawinga washamshera.

Yesu kankumponiziya muntu yakawera na ungumbula

40 Mungumbula yumu kamgenderiti Yesu kasuntumala na kamluwa, “Pagufira gumweni gumpungi neni.”^b

41 Yesu kamwonera lusungu nentu, kamkola liwoku kalonga, “Neni nfira, gupungwi.”

42 Palaa palii Muntu ungumbula umlekeziya.

43 Shakapanu Yesu kamberezia muntu ulii, kamlekeziya kagendi zyakuwi

44 pakamgambira, “Nagumgambira muntu yoseri visoweru avi, kumbiti gugendi gwakaliranguziyi kwa mtambika gwa Numba ya Mlungu na gulaviyi malaviwu kwajili ya kupungwa kwaku gambira Musa ntambu yakalagaliriti kuwera ukapitawu kwa woseri kuwera guponiziwa.”

45 Kumbiti muntu ulii kagenda kanja kubwera visoweru vya kuponiziwa kwakuwi kwa kila yakamwona. Su Yesu kasinda kuliyonisiya mulushi lulii, yomberi kalikaliti pahala pa gweka. Pamuhera na hangu wantu waweriti wankumgendera yomberi kulawa wega zoseri.

2

*Yesu kamuponaziya muntu yakalewelekiti
Matayu 9:1-8, Luka 5:17-26*

1 Pa mashaka gavuwa ndiri, Yesu kawuyiti Kafarinaumu, wantu wapikinira handa kawuya ukaya.

b 1:40 Gumpungi. Ungumbula uweriti ulweri umleweleriti muntu kumluwa Mlungu, toziya muntu yakawera na ugumbulu kalolwa kuwera muhumba.

² Wantu wavyuwa wajojinikiti palii mpaka paveriti kwahera lupenu mnumba, ata kunja pamlyangu. Nayomberi kaveriti kankuwabwerera shisoweru sha Mlungu.

³ Su wantu wamu wiziti pawamjega muntu yakalewelekiti, yomberi kapapitwi na wantu wamsheshi.

⁴ Toziya wantu waweriti wavyuwa, wasinditi kumjega pakwegera na Yesu. Su wabomoliti pashitwiku pahala pakaweriti Yesu. Shapakanu wamsulusiya muntu ulii yakalewelekiti pakawera mumkeka.

⁵ Yesu pakawoniti njimiru yawu, kamgambiriti muntu ulii yakalewelekiti, “Mwana gwangu, vidoda vyakuvi vilekiziwa.”

⁶ Wafunda wamu wa Malagaliru ga Musa waweriti walivaga kweni aku, walihola mumyoyu mwawu,

⁷ “Iwera ashi muntu ayu kankutakula ntambu ayi? Ayu kankumwigiranga Mlungu! Gani kawezi kulekiziya vidoda? Mlungu gweka yakuvi ndiri?”

⁸ Pala palii Yesu kashimana shilii shawaliholiti mumyoyu mwawu. Yomberi kawakosiya, “Ashashi mwankulihola hangu mumyoyu mwenu?

⁹ Shizotopa ng'anji shii, kumgambira muntu yakalewelekiti, ‘Vidoda vyaku vilekiziwa’ ama kumgambira, ‘Gwimuki, gutoli mkeka gwaku gugendi?’

¹⁰ Su nfira muvimani kuwera Mwana gwa Muntu^c kana uwezu gwa kulekiziya vidoda

^c **2:10 Mwana gwa Muntu** Yesu kalishema kwa litawu lya Mwana gwa Muntu. Guloli shintola sha Danieli 7:14.

pasipanu.” Shapakanu kamgambira muntu ulii yakalewelekiti,

11 “Nukugambira, gugoloki, gutoli mkeka gwaku, gugendi ukaya kwaku!”

12 Yomberi kagoloka, palaa palii kanyasula mkeka gwakuwi kagendagenda pakalolwa na wantu woseri. Woseri walikangasha, wamkwisa Mlungu pawalonga, “Hatweniwoni shintu gam-bира ashi nakamu!”

*Yesu kamshema Lawi
Matayu 9:9-13; Luka 5:27-32*

13 Yesu kagenda kayi kumpeku kulitanda lya Galilaya. Lipinga likulu lya wantu limgendera, nayomberi kanja kuwafunda.

14 Pakaweriti kankupita, kamwona Lawi mwana gwa Alifayu, kalivaga mnumba mwa kulipira kodi. Yesu kamgambira, “Gunfati.” Lawi kagoloka, kanfata.

15 Shakapanu, Yesu kaweriti kankuliya shiboga ukaya kwa Lawi. Watola kodi wavyuwa na walii yawawashema wawera na vidoda waveriti wankuliya pamuhera na Yesu na wafundwa wakuwi, toziya kuweriti na wantu wavyuwa yawaveriti wankumfata.

16 Wafunda wamu wa Malagaliru ga Musa waveriti shipinga washishema Mafalisayu pawamuwoniti Yesu kankuliya pamuhera na “walii yawawashema wawera na vidoda” na watola kodi, womberi wawakosiya wafundwa wakuwi, “Iwera ashi Yesu kankuliya pamuhera na watola kodi na yawawera na vidoda?”

17 Yesu pakagapikaniriti aga kawagambira, “Wantu washinashina wamfira ndiri bwana mganga, kumbiti walweli wamfira. Niza ndiri kuwashema wantu yawalihola wankumfiriziya Mlungu, kumbiti niza kuwashema yawawera na vidoda.”

Kufunga kuliya

Matayu 9:14-17; Luka 5:33-39

18 Wafundwa wa Yohani Mbatiza na wafundwa wa Mafalisayu waweriti wankufunga kuliya. Wantu wamu wamgendera Yesu na kumkosiya, “Iwera hashi wafundwa wa Yohani Mbatiza na wafundwa wa Mafalisayu wankufunga kuliya, kumbiti wafundwa waku wafunga ndiri kuliya?”

19 Yesu kawankula, “Wantu pawawera mum-sambu gwa ndowa waweza hashi kufunga kuliya shipindi mpalu gwa ndowa kapamuhera na-womberi? Nakaka mpalu gwa ndowa pakawera na womberi hapeni wafungi kuliya.

20 Kumbiti shipindi shankwiza, mpalu gwa ndowa hakawusiwi kwawu, na panu ndo hawa-fungi kuliya.

21 “Kwahera muntu yakasona shiraka sha nguwu ya syayi mu nguwu ngona. Pakatenda hangu, shiraka sha syayi hashidegi nguwu ngona, na palii papadegekiti pongereka.

22 Na kwahera muntu yakawenza kutula divayi ya syayi muviwiga vigona. Pakatenda hangu, divayi ya syayi hayivipantangi viwiga avi, divayi hayitiki, na viwiga havipantangiki. Kumbiti di-vayi ya syayi itulwa muviwiga vyayi.”

*Yesu kankufunda kuusu lishaka lya kwoyer
Matayu 12:1-8; Luka 6:1-5*

²³ Lishaka limu lya kwoyer, Yesu pamuhera na wafundwa wakuwi waweriti wankupita mu-malambu ga nsaka. Pawaweriti wankupita, wafundwa wakuwi wanjiti kubenanga mikunguwi ya nsaka.

²⁴ Su Mafalisayu wamgambira Yesu, “Guloli! Iwera ashi wafundwa waku wankutenda shintu shashileweritwi mulishaka lya kwoyer?”

²⁵ Yesu kawankula, “Hamwebetuli ntambu Dawudi yakatenditi pamuhera na wayaguwi palii pawaweriti na njala na wahera shintu?

²⁶ Dawudi kingiriti Mnumba ya Mlungu mumashaka galii ga mtambika mkulu Abiyatali. Kaliya mabumunda yagalaviyitwi kwa Mlungu, mabumunda gagalekeziwa ndiri kugaliya kumbiti watambika gweka yawu ndo yawalekeziwitwi kugaliya, Dawudi kagaliyiti na kuwapanana wayaguwi.”

²⁷ Shapakanu Yesu kawagambira, “Lishaka lya kwoyer walitula kwajili ya wantu, na wantu ndiri kwajili ya lishaka lya kwoyer!

²⁸ Su Mwana gwa Muntu ndo Mtuwa ata gwa lishaka lya kwoyer.”

3

Yesu kankumponiziya muntu yakawera na li-woku lyalilewelekiti

Matayu 12:9-14; Luka 6:6-11

¹ Shapakanu Yesu kingira kayi munumba ya Mlungu. Mlii paveriti na muntu yakawera na liwoku lyalilewelekiti.

² Wantu wamu waweriti wankumlola su wawoni handa hakamponiziyi muntu ulii mulishaka lya kwoyerera su wapati toziya ya kumsitaki.

³ Yesu kamgambira muntu ulii yakaweriti na liwoku lyalilewelekiti, “Gwizi panu.”

⁴ Shapakanu Yesu kawakosiya wantu, “Hashi, lyoshi lyalihererepa mulishaka lya kwoyerera, kutenda gaherepa ama gadoda? Kumponiziya muntu ama kulaga?”

Kumbiti womberi wanyamalira jii.

⁵ Yesu kawalola wantu woseri walii kwa maya, kahinginikiti nentu toziya ya ukamala wa myoyu mwawu. Shapakanu kamgambira muntu ulii, “Gunyoshi liwoku lyaku.” Yomberi kanyosha, pala palii liwoku lyakuwi lipona nakamu!

⁶ Pala palii Mafalisayu walawiti kunja, wanja kusakula ntambu ya kumlaga Yesu, womberi pawawera na shipinga sha wantu wa Herodi.

Lipinga lya wantu lyankumfata Yesu

⁷ Yesu pamuhera na wafundwa wakuwi uganu na wagenditi kulitanda lya Galilaya, na lipinga lya wantu limfatiti kulawa Galilaya mkowa gwa Yudeya.

⁸ Viraa virii Yerusalem na mumikowa ya Idumeya na kumwambu kwa lushemba Yordini na lushi lwa Tiru na Sidoni. Lipinga lya wantu awa wavuwa wamgenderiti Yesu toziya wavipikiniriti vitwatira vivuwa vyakatenditi.

⁹ Toziya lipinga lya wantu lyaliweriti likulu, Yesu kawagambira wafundwa wakuwi wamtuliri mtumbwi, su wantu nawambabanika.

¹⁰ Kawaponiziyiti walweli wavyuwa, walii yawawera na malweli waveriti wankumbabanika su wapati kumshinkula.

¹¹ Kila mala washamshera pawamwoniti Yesu, waguwiti pasi kulongolu kwakuwi na wagutanga pawalonga, “Gwenga gwa Mwana gwa Mlungu!”

¹² Kumbiti Yesu kawakaripiriti nentu washamshera walii nawalonga kuwera mweni ndo gaa.

Yesu kankusyagula wantumintumi lilongu na awili

Matayu 10:1-4; Luka 6:12-16

¹³ Shapakanu Yesu kakweniti kulugongu, kawashema walii yakawafiriti mweni, nawomberi wamgendera.

¹⁴ Kawasyagula wantu lilongu na awili vira a kawashema wantumintumi, su wapati kuwera pamuhera na yomberi na su kapati kuwatumu wagendi kuwabwelera wantu

¹⁵ na waweri na uwezu wa kuwalaviya washamshera.

¹⁶ Awa ndo wantu lilongu na awili yakawasyaguliti, Simoni, Yesu kamupananiti litawu Peteru na

¹⁷ Yakobu na Yohani mlongu gwakuwi, woseri wana wa Zebedayu, Yesu kawashema Bowanerigi, mana yakuwi “Wana wa Kuguguma” vira a vilii

¹⁸ Andereya na Filipu na Batolumayu na Matayu na Tomasi na Yakobu mwana gwa Alifayu na Tadeyi na Simoni Mkanani

¹⁹ na Yuda Isikariyoti, ayu ndo yakamgalambukiti Yesu.

*Uwezu wa Yesu ulawiti kwa gaa?
Matayu 12:22-32; Luka 11:14-23, 12:10*

20 Shapakanu Yesu kawuyiti ukaya. Lipinga likulu lya wantu wajojinikiti kayi mpaka Yesu na wantumintumi wakuwi wasinditi kuliya shiboga.

21 Walongu wakuwi pawapikaniriti gawatakuliti wantu, wagenda kumtola, toziya wantu watakuliti, “Kana lukwali.”

22 Wafunda wa Malagaliru ga Musa yawalawiti Yerusalem walongiti, “Ayu kana Belizebuli! Mkulu gwa washamshera ndo yakamupanana makakala ga kuwalaviya washamshera.”

23 Yesu kawashema, kawagambira kwa mifanu, “Kwa ntambu ashi Shetani kamlaviyi Shetani myagawi?

24 Ufalumi pawupalangika, ufalumi hapeni ugoloki.

25 Viraa kaya payipalangika, kaya ayi hayiyagamili.

26 Handa Shetani pakalilema mweni pakawera kapalangika, hapeni kagoloki kumbiti upereru wakuwi usoka.

27 “Kwahera muntu yakaweza kwingira mnumba mwa muntu yakawera na makakala, kumbiti huti kamtawi muntu ulii. Shapakanu hakawezi kuvitola vintu vyoseri.

28 “Nukugambirani nakaka, wantu hawalekiziwi vidoda vyawu vyoseri na mayigilangu gawu goseri.

29 Kumbiti muntu yoseri yakamwigilanga Rohu Mnanagala hapeni kalekiziwi nakamu, toziya vidoda avi vyankulikala mashaka goseri.”

³⁰ Yesu katakuriti hangu toziya wantu wankulonga, “Kana washamshera.”

*Mawu na walongu wa Yesu
Matayu 12:46-50; Luka 8:19-21*

³¹ Shapakanu mawu na walongu wa Yesu wasoka. Wagoloka kunja, wamtuma muntu kingiri mnumba wakamshehi.

³² Lipinga likulu lya wantu liweriti limzinga Yesu. Womberi wamgambira, “Mawu gwaku na walongu waku wa kunja wankukusakula.”

³³ Yesu kawankula, “Mawu gwangu na walongu waneni washina gaa?”

³⁴ Shapakanu kawalola wantu yawamzingiti na kutakula, “Mloli! Awa ndo mawu gwangu na walongu wangu!

³⁵ Muntu yoseri yakatenda ntambu ya kafira Mlungu, ayu ndo mlongu gwangu na dada gwangu na mawu gwang.”

4

*Mfanu gwa muntu yakayala mbeyu
Matayu 13:1-9; Luka 8:4-8*

¹ Yesu kanja kayi kufunda mumpeku mulitanda lya Galilaya. Lipinga lya wantu limzingikiti liweriti likulu mpaka kakweniti mumashuwa iweriti mmashi na kulivaga amu. Wantu woseri walivaga kumpeku kulitanda.

² Kawafunda vitwatira vivuwa kwa mifanu. Mumafundu gakuwi kawagambiriti,

³ “Mpikaniri! Paweriti myala mbeyu kagenditi kukweta mbeyu.

4 Pakaweriti kankuyala mbeyu, zimonga zitulukira munjira, wampongu wiza na kuziliya.

5 Zimonga zitulukira mulitalawu lyahera lita-paka livuwa. Mbeyu azi zimeriti kanongola toziya litapaka lididini.

6 Kumbiti pagulawiti mshenji, gulunguziya mbeyu zimeriti toziya mishigira yakuwi igenda ndiri pasi.

7 Zimonga zitulukira pa misontu, zikula na misontu izibabanika mbeyu zimeriti, ndo zilera ndiri.

8 Zimonga zitulukira mulitapaka liherepa zimera, zikula na kulera, yimu malongu matatu na zimonga malongu sita na zimonga miya yimu”

9 Shapakanu Yesu kawagambira, “Mweni makutu ga kupikinira na kapikiniri!”

Mana ya mifanu

Matayu 13:10-17; Luka 8:9-10

10 Yesu pakaweriti gweka yakuwi, walii wawaweriti pamuhera na wandwa wakuwi lilongu na wawili, wamkosiya kuusu mifanu yakuwi.

11 Yesu kawagambira, “Mwenga mpananwa kuvimana bada ya Ufalumi wa Mlungu, kumbiti kwa walii yawawera kunja, kila shintu utakula kwawu kwa mifanu.

12 Su,

‘Pawalola, kumbiti wavimani ndiri,
 Pawapikanira, kumbiti wavimani ndiri,
 Nawiza kugalambuka,
 Pawatubu na kulekiziya vidoda vyawu.’ ”

Yesu katakulira mfanu gwa muntu yakayala mbeyu

Matayu 13:18-23; Luka 8:11-15

¹³ Shapakanu Yesu kawakosiya, “Su muvimana ndiri mana ya mfanu agu? Su muvimana hashi mifanu yimonga?

¹⁴ Ulii mpazi uyala shisoweru.

¹⁵ Wantu wamonga walifana gambira yagalawiriti mumbeyu zazitulukiriti munjira. Pawapikanira visoweru vya Mlungu, palaa palii Shetani kiza na kutola visoweru shawayariti mumyoyu mwawu.

¹⁶ Wantu wamonga walifana gambira yagalawiriti mumbeyu zazitulukiriti mumabuwi. Pala paliya pawapikanira visoweru, washitola kwa kunemelera.

¹⁷ Toziya wahera mishigira, wakwendereya katepu. Ndabiri na tabu paviyiza kwajili ya visoweru, su palaa palii wavileka kujimilira.

¹⁸ Wantu wamonga walifana gambira yagalawiriti mumbeyu zazitulukiriti pa misontu. Wankuvipikanira visoweru,

¹⁹ ira lushera lwa makaliru aga, kufira ulunda shuma, na kufira vintu vya ntambu zoseri, vyawayingiraga na kulibabanika visoweru, su visoweru vilera ndiri kwa wantu walii.

²⁰ Kumbiti wantu wamonga walifana gambira yagalawiriti mumbeyu zyazitulukiriti palitapaka liherepa. Awa wankuvipikanira visoweru, walijimilira na visoweru shilera zivuwa za zilii zwaziyaliti, wamonga mala malongu matatu, wamonga mala malongu sita na wamonga mala miya”

Shikoluboyi shawagubikiti.

Luka 8:16-18

²¹ Yesu kendereyiti kuwagambira, “Hashi tulungi muntu kingiziya shikoluboyi mnumba na kushigubikira na shiwiga ama kushitula kulivungu? Hashi kashitula ndiri panani pa shintambi?

²² Toziya shiraa shintu shawafifa ashiweri paweru. Shoseri shawagubika ashigubutuliki.

²³ Muntu yakawera na makutu ga kupikinira, kapikaniri!”

²⁴ Viraa vilii Yesu kawagambira, “Mpikaniri weri galiya gampikanira! Malagaliru galii mwagatumiyaga kuwahiga wamonga, Mlungu hakagatumii kuwahiga mwenga, kayi hawongeli.

²⁵ Toziya muntu kana shintu hawamuwongeleri, na muntu kahera shintu, ata shintu shididini shakaweriti nashi, hawampoki.”

Mfanu gwa mbeyu yankumera

²⁶ Yesu kendereya kutakula, “Ufalumi wa Mlungu ulifana hangu. Muntu kankuyala mbeyu mulirambu.

²⁷ Pashiru kankugonja mpota, paliwala ka masu na mbeyu zili zankumera na zikula. Mweni kamana ndiri ntambu yazimera.

²⁸ Litapaka lyeni litenda vimeriti vikula na kulera, vyanja vitomolera mihamba, kayi mikunguwi, shapakanu ipunta.

²⁹ Kumbiti usaka paukamala, palaa palii muntu ayu kanja kuwuhenga kwa hengu yakuwi, toziya shipindi sha kubenanga shizakala.”

*Mfanu gwa mbeyu ndidini
Matayu 13:31-32,34; Luka 13:18-19*

³⁰ Yesu katakula kayi, “Ufalumi wa Mlungu ulifana na shintu gaa? Tuwulongeri kwa mifanu gaa?

³¹ Ulifana na mbeyu ndidini, mbeyu ndidini nentu kuliku zoseri zawayala mulirambu.

³² Kumbiti pawaiyara, yankukula na kuwera mtera mkulu kuliku mitera yoseri ya mumalambu. Kayi guwera na mitambi mikulu mpaka wampongu weza kunyawa vitukulu vyawu mumitambi ayi.”

³³ Yesu kawabweliriti wantu visoweru vyakuwi kwa mifanu imonga ivuwa ya ntambu ayi. Kayoweriti nawomberi ntambu yawaweziti kuvinama.

³⁴ Kayoweriti ndiri nawomberi shintu shoseri pota kutenda mfanu. Kumbiti pakaweriti na wafundwa wakuwi gweka yawu, kawagambiriti kila shintu.

*Yesu kankulikalipira liyega
Matayu 8:23-27, Luka 8:22-25*

³⁵ Pashimihi lishaka liralilii, Yesu kawagambira wafundwa wakuwi, “Tulokeni tugendi kumwambu kulitanda.”

³⁶ Su walileka lipinga lya wantu. Wafundwa wingira mumtubwi mwakikaliti Yesu. Viraa vilii peniti na mtumbwi gumonga gumfatiti.

³⁷ Pala palii, liziti liyega na mashi giza kwa likakala ganja kuwukoma mtumbwi, mpaka mashi ganja kumema mumtumbwi ulii.

³⁸ Yesu kaweriti kuzyetu mumtumbwi, kagonja mumtumbwi. Wafundwa wamwimusiya,

wamgambira, “mfunda, gulishera ndiri ntambu yatwankusokera?”

³⁹ Yesu kimuka, kalikalipira liyega lilii, na kugagambira mashi galii, “Gunyamali jii!” Liyega linyamala, na kuwera kuzizimira jii.

⁴⁰ Shapakanu Yesu kawagambira, “Mtira shishi mwenga? Mwakali mwahera njimiru?”

⁴¹ Nawomberi watira nentu na walikosiya weni kwa weni, “Ayu muntu gwa ntambu gaa? Ata liyega na mashi gana makakala vyoseri vimjim-ilira!”

5

*Yesu kamuponaziya muntu kana washamshera
Matayu 8:28-34, Luka 8:26-39*

¹ Yesu pamuhera na wantumintumi wakuwi wasoka kumwambu kulitanda lya Galilaya, muisi ya Gerasi.

² Yesu pakalawiti mumtumbwi, palaa palii muntu yakawera na washamshera kalawiti mumpanga gagaweriti wankusira wantu.

³ Muntu ayu kaweriti kankulikala mumpanga gakaweriti wankusira wantu na kwahera muntu yakaweza kumtawa kayi ata kwa minyololu,

⁴ toziya mala ziuwa kaweriti kankutawalilwa ngoyi mumawoku na minyololu mumagulu, kumbiti kaweriti pakadumula vyoseri na kuyidumula minyololu yayiweriti mumagulu mwakuwi. Na kwahera muntu yakaweriti na makakala ga kumbata.

⁵ Mashaka goseri kaweriti kankuyerayera mumpanga na muvigongu, pakabotanga na kulikeshulanga kwa mabuwi.

⁶ Pakamwoniti Yesu kwa kutali, kamtugiriti na kumsuntamilira

⁷ na kalila kwa kubota pakalonga, “Yesu, Mwana gwa Mlungu yakawera kumpindi nentu! Gufira shishi kwaneni? Nukuhiga kwa litawu lya Mlungu, naguntabisiya!”

⁸ Katakuriti ntambu ayi toziya Yesu kamgambiriti, “Gwenga shamshera, gumlawi muntu ayu!”

⁹ Shapakanu Yesu kamkosiya, “Litawu lyaku gaa?”

Yomberi kamwankula, “Litawu lyangu Lipinga, mana yakuwi tuvuwa!”

¹⁰ Shapakanu kendereya kumuhiba Yesu kuwera nakawawinga washamshera kunja muisi ilii.

¹¹ Kuweriti na lipinga likulu lya wamtumbi waweriti wankuliya pakwegera pa lugongu.

¹² Su washamshera walii wamuhiba Yesu pawalonga, “Gutulagaliri tugendi kwa wamtumbi, na gutuleki twingiri mwawu.”

¹³ Yesu kawalekiziya na washamshera walii wamlawa muntu ulii na wawayingira wamtumbi. Lipinga lyoseri lya wamtumbi elufu mbili watugira kilitanda na walidiba mumashi.

¹⁴ Wantu yawaweriti wankulolera wamtumbi walii watuga na kuwagambira wantu shisoweru shilii mulushi na mumalambu. Wantu wagenda kulola shilii shashilawiriti.

¹⁵ Pawsokiti kwa Yesu, wamwona muntu ulii yakaweriti na lipinga lya washamshera, kali vagiti pasi, kavala nguwu zyakuwi, viraahala gakuwi gamwuyira. Su wantu walii watira.

¹⁶ Na walii yawawoniti shitwatira ashi, wawagambira wantu wamonga shitwatira

shashimlawiriti muntu ulii yakaweriti na washamshera, pamuhera na shashilawiriti kwa wamtumbi walii.

¹⁷ Su wantu wanjiti kumluwa Yesu kawuki muisi yawu.

¹⁸ Yesu pakaweriti kankukwena mumtumbwi, muntu ulii yakaweriti na washamshera kamluwa wawuki woseri.

¹⁹ Kumbiti Yesu kambelera. Kamgambira, “Gugendi ukaya kwa walongu waku na guwagambiri vitwatira vyoseri Mtuwa vyakakutendiriti, na ntambu yakakuwoniriti lusungu.”

²⁰ Su muntu ulii kugenda zyakuwi mumkowa wagushema lushi lilongu pakawagambira wantu shilii Yesu shakamtendiriti. Na wantu woseri wapikiniriti na walikangasha.

Muhinga gwa Yairu na mdala yakashinkuriti nguwuya Yesu

Matayu 9:18-26; Luka 8:40-56

²¹ Yesu pakalokiti kala na kusoka kumwambu mulitanda na pakawera pampeku palitanda, lipinga likulu lya wantu lijojinikiti pakwegera na yomberi.

²² Shapakanu kiza yumu gwa walongoziya wa Numba ya Mlungu, litawu lyakuwi Yairu. Pakamwoniti Yesu, kamsuntamilira pa magulu gakuwi,

²³ kamuhiga pakalonga, “Muhinga gwangu kalwala tashitashi. Shondi, shondi, gwizi gumtuliri liwoku lyaku su kaweri mkomu na kalikali.”

²⁴ Su Yesu kagenda pamuhera na yomberi. Wantu wavyuwa wamfatiti na kumbabanika babanika.

²⁵ Panu paweriti na mdala yumu kawera na ulweri wa kusuma mwazi kwa mivinja lilongu na mbili.

²⁶ Mdala ulii katabikiti nentu kwa kuwagendera waganga wavyuwa na kamaliriti kila shintu shakaweriti nashi, yomberi kapona ndiri, kumbiti kendereyiti kulwala.

²⁷ Yomberi pakapikaniriti visoweru kuusu Yesu, kiza kumbeli kulibabanika mulipinga lya wantu, kayishinkula nguwu ya Yesu,

²⁸ toziya kaligambiriti mweni, “Panuishinkula hera nguwu ya Yesu, hamponi.”

²⁹ Pakayishinkuriti nguwu ya Yesu, palaa palii kusuma mwazi kwoya na yomberi kalipikanira munshimba mwakuwi kuwera ulweli wakuwi upona.

³⁰ Pala palii Yesu kavimana kuwera likakala limwukiti. Su kaligalambukira lipinga lya wantu na kukosiya, “Gaa yakashinkuriti nguwu yangu?”

³¹ Wafundwa wakuwi wamwankula, “Guwona wantu ntambu yawakubabanika babanika, gwenga gukosiya, ‘Gaa yakakushinkuliti?’ ”

³² Kumbiti Yesu kaloliti wega zoseri su kamwonu muntu yakamshinkuliti.

³³ Na mdala ulii kashimana shintu shashim-lawiriti, su kamgendera pakalendema kwa lyoga. Kasuntamilira pa magulu pa Yesu, shapakanu kamgambira unakaka woseri.

³⁴ Yesu kamgambira, “Mwana gwangu, njimiru yaku yikuponiziya. Gugendi kwa ponga na guveri mkomu.”

³⁵ Yesu pakaweriti kankali kankutakula ntambu ayi, wiza wantu kulawa ukaya kwa Yairu,

ulii mkulu gwa Numba ya Mlungu, wamgambira Yairu, “Muhinga gwaku kahowa kala. Iwera ashigwankwendereya kumgaziya Mfundu?”

36 Kumbiti Yesu pakapikaniriti shawatakuliti, kalisheru ndiri, kamgambira ulii mlongoziya gwa Numba ya Mlungu, “Nagutira, gujimiru hera.”

37 Yesu kafira ndiri muntu yoseri kamfati kumbiti Peteru na Yakobu na Yohani na Yakobu mlongu gwakuwi.

38 Pawafikiti ukaya kwa Yairu, Yesu kawona wankushowangana na kawapikanira wantu wankulira na kudaya.

39 Su Yesu kingira mnumba kawagambira, “Ashashi mwankushowangana na kulila? Mwana hakenihowi, kagonja hera!”

40 Kumbiti womberi wamseka. Su kawalaviya woseri kunja, kawatola tati na mawu gwa mwana ulii pamuhera na wantumintumi wakuwi watatu yakaweriti nawu na wingira mpaka pakaweriti mwana ulii.

41 Yesu kamkola liwoku mwana ulii, kamgambira, “Talita kumu!” Mana yakuwi, “Muhinga, nukugambira gwimuki!”

42 Pala palii muhinga ulii kimuka na kanja kugenda genda. Muhinga ayu kaweriti na mininja lilongu na miwili. Pagalawiriti aga, wantu walikangashiti nentu.

43 Kumbiti Yesu kawalagalira nentu nawamgambira muntu yoseri shitwatira ashishasilawiriti. Shapakanu kawagambira, “Mumpanani muhinga ayu shiboga kalii.”

6

*Yesu wankumlemaaku Nazareti
Matayu 13:53-58, Luka 4:16-30*

¹ Yesu kawuka peni palii, kagenda mlushi mwakuwi na wafundwa wakuwi wamfatiti.

² Palisokiti lishaka lya kwoyerera, kanja kufunda mnumba ya Mlungu. Wantu wavya yawampikaniriti walikangasha, watakula, “Kagapata koshi goseri aga? Luhala gaa alu lwakampiti? Kankuweza hashi kutenda mauzauza aga?

³ Ayu ndo ulii msongola ndiri vintu? Mwana gwa Mariya na walongu wakuwi washina Yakobu na Yosefu na Yuda na Simoni? Hashi dada wakuwi wikala pala panu ndiri?” Su wamlema kumjimira.

⁴ Yesu kawagambira, “Mbuyi gwa Mlungu kankujimilwa pahala poseri, ira kankujimilwa ndiri mlushi lwakuwi na kwa walongu wakuwi na ukaya kwakuwi mweni.”

⁵ Yesu kaweziti ndiri kutenda mauzauza goseri palii, ira kawatulira mawoku walweli wavya ndiri, kawaponiziya.

⁶ Kalikangasha nentu toziya wantu wahera moyu.

Yesu kankuwatuma wantumintumi lilongu na awili

Matayu 10:5-15, Luka 9:1-6

Shapakanu Yesu kavityangira vijiji vya pakwegera, pakawafundiza wantu.

⁷ Kawashemiti walii wantumintumi lilongu na wawili, kanja kuwatuma wawili wawili. Kawayupa makakala ga kuwawinga washamshera.

⁸ Shapakanu kawagambira, “Namtola shintu shoseri kwajili ya mwanja, ira lukongosho gweka hera. Namtola libumunda, wala muhaku, wala mpiya mshunu.

⁹ Mvali vilwatu, kumbiti namtola nguwu yingi Kayi.

¹⁰ Numba yoseri pawawashemereni, mlikali palaapa mpaka pamwuka lushi alu.

¹¹ Na pahala poseri wantu pawawashemerani ndiri pota kuwapikinira, mwuki na kupunda lidika mmagulu mwenu. Ayi hayiweri litakulilu kwawomberi.”

¹² Su wagenda na kuwabwelela wantu wavileki vidoda vyawu.

¹³ Wawalaviya washamshera wavyuwa na kuwaswaga lipaki walweli wavyuwa na kuwaponiziya.

Kuhowa kwa Yohani yakabatiza

Matayu 14:1-12, Luka 9:7-9

¹⁴ Mtuwa Herodi kapikanira visoweru avi, toziya litawu lya Yesu lipikanikiti pahala poseri. Wantu wamonga walonga, “Yohani yakabatiza kazyuka! Ndo mana kana likakala lya kutenda mauzaauza aga.”

¹⁵ Kumbiti wamonga walongiti, “Ayu ndo Eliya.”

Na wamonga walongiti, “Ayu ndo mbuyi gwa Mlungu, handa walii wambuyi wa Mlungu wa makashu.”

¹⁶ Herodi pakapikaniriti visoweru avi, kalon-giti, “Ayu ndo Yohani Mbatiza yanumudumuliti mtuwi kazyuka!”

17 Makashu Herodi mweni kalagaliriti Yohani kabatwi na katatilwi mushibetubetu. Katediti hangu toziya ya Herodiya yakamuyugiti pa muhera kavimaniti kaweriti mdala gwa mlongu gwakuwi Filipi.

18 Yohani kaweriti kamgambira Herodi, “Lilagaliru lilema gwenga kumuyuga mdala gwa mlongu gwaku!”

19 Su Herodiya kamkalalira nentu Yohani, kafira kumlaga kumbiti kaweza ndiri kwajili ya Herodi.

20 Herodi kamtiriti Yohani toziya kavimaniti Yohani kaweriti muntu muheri na mnanagala, su kaweriti kankumlolera. Kafiriti kumpikinira Yohani, tembera pakampikaniriti kala moyu gumtama nentu.

21 Lishaka limu Herodiya kapatiti lupenyu mumsambu gwa lishaka lya kwiwukwa kwa Herodi. Herodi kawatendiriti msambu wakolamlima wa sirikali, wakulu wa wanjagila na watuwa wa isi ya Galilaya.

22 Muhinga gwa Herodiya pakingiriti kuvina, kamherepeziya Herodi na wahenga wakuwi. Su mtuwa kamgambira muhinga ulii, “Gunduwi shintu shoseri shagufira na neni hanukupanani.”

23 Kalirapa kayi, “Hanukupanani shoseri shagufira, ata nusu ya ufalumi wangu!”

24 Pala palii mhinja uliya kagenda kumkosiya mawu gwakuwi, “Ntuwi shishi?”

Nayomberi kamwankula, “Guluwi mtuwi gwa Yohani Mbatiza.”

25 Mhinja ulii katuga mpaka kwa mtuwa na kumluwa, “Nfira gumpanani vinu vinu mtuwi

gwa Yohani Mbatiza muluseru!"

²⁶ Mtuwa moyu gumtama nentu, kumbiti kaweziti ndiri kulema, toziya kalirapiliti palongolu pa wahenga wakuwi.

²⁷ Su mtuwa kamlagilira mjagira palaa palii hakajegi mtuwi gwa Yohani. Mjagira kagenda mushibetubetu na kumdumula Yohani mtuwi.

²⁸ Shapakanu kawujega mtuwi gulii muluseru na kumpanana nafunda ulii. Nayomberi kampanana mawu gwakuwi.

²⁹ Wafundwa wa Yohani pawapikaniriti hangu, wagenda kuyitola nshimba yakuwi na kuyisira.

Yesu kankuwapanana shiboga wantu wavyuwa elufu mhanu

Matayu 14:13-21, Luka 9:10-17, Yohani 6:1-14

³⁰ Wantumintumi wawuyiti na kuliwona na Yesu, wamgambira goseri galii gawatenditi na kufunda.

³¹ Yesu kawagambira, "Tugendeni gweka yetu pahala pahera muntu, mwakwoyeri katepu." Katakuliti ntambu ayi toziya kuweriti na wantu wavyuwa waveriti wankwiza na kuwuka, mpaka wapata ndiri lopenyu lwa kuliya shiboga.

³² Su wawuka gweka yawu kwa mtumbwi, wagenda pahala pahera wantu.

³³ Kumbiti wantu wawawoniti pawaweriti wankuwuka, wawanamiti. Su watuga kulawa lushi zoseri na wawalonglera kusoka.

³⁴ Yesu pakasulukiti kulawa mumtumbwi na pakaliwoniti na lipinga likulu ly a wantu. Kawawoneriti lusungu toziya waveriti gambira

wakondolu yawahera mlolera. Su kanja kuwafunda vintu vivuwa.

³⁵ Pamihi payifikiti, wafundwa wa Yesu wamgendera na kumgambira, “Pahala panu pashiwala na mshenji guzyeta.

³⁶ Guwalekeziyi wantu wagendi mumalambu na muvijiji vya pakwegera wahemerib shiboga.”

³⁷ Kumbiti Yesu kawankula, “Mwenga muwanani shiboga waliyi.”

Wamkosiya, “Hashi tugendi twakahemeri mabumunda ya mpiya zyaziweziti kumpanana mtenda lihengu kwa myezi minani tuwapanani waliyi?”

³⁸ Kawakosiya, “Mnaga mabumunda maninga? Mgendi mkaloli.”

Pawaloliti kala, wamgambira, “Kwana mabumunda muhanu na wasomba awili.”

³⁹ Shapakanu Yesu kawagambira wantumintumi wakuwi wawagambiri wantu woseri waligawi muvipinga vipinga, walivagi pasi mumihamba.

⁴⁰ Su wantu walivaga mushipinga sha wantu miya na sha wantu malongu muhanu muhanu.

⁴¹ Shapakanu Yesu kagatola mabumunda muhanu galii na wasomba awili. Kalola kumpindi, kalonga mayagashii Mlungu na kagamega mabumunda galii. Shapakanu kawapanana wafundwa wakuwi wawapanani wantu. Viraa virii kawagawira wantu woseri wasomba awili walii.

⁴² Wantu woseri waliya na kwikuta.

⁴³ Wafundwa wa Yesu wasola vyavisigaliti vya mabumunda na wasomba na kumemeziya mujamanda lilongu na mawili.

⁴⁴ Wapalu waliyiti waweriti elufu mhanu.

Yesu kankutyanga pampindi pamashi

Matayu 14:22-33, Yohani 6:15-21

⁴⁵ Palaa palii Yesu kawagambira wafundwa wakuwi wingiri mumtumbwi, wamlongoleri kugenda Betisayida. Yomberi kaweriti kankuwaaga wantu.

⁴⁶ Pamberi pakamaliriti kulonga kwahere wantu, kagenda kulugongu kumluwa Mlungu.

⁴⁷ Pamihi papasokiti, mtumbwi guweriti pakati pa litanda, kumbiti Yesu kaweriti gweka yakuwi kuisi iyuma.

⁴⁸ Kawawona wafundwa wakuwi wankuyerayera na kushima mutumbwi kwa ngafu, toziya lipuga liweriti lyankuwapingira. Payiweriti pakwegera na kushiya, Yesu kawagendera pakatyanga pampindi pamashi. Pakwegera kawapiti,

⁴⁹ kumbiti pawamuwoniti kankutyanga pampindi pamashi, walihola kaweriti lihoka. Wanji kushowangana,

⁵⁰ toziya woseri pawamuwoniti watiriti nentu.

Palaa palii Yesu kawagambira, “Namtira, ndo nen!”

⁵¹ Shapakanu kingira mumtumbwi pamuhera nawomberi na liyega linyamalira. Wantumintumi wakuwi walikangasha nentu,

⁵² toziya waweriti wavimana ndiri mana ya kuwapanana wantu mabumunda galii, myoyu yawu iweriti ikamala.

*Yesu kankuwaponiziya walweli Genezaleti.
Matayu 14:34-36*

⁵³ Waloka litanda, wasoka muisi ya Genezareti, panu wagugolosiya mtumbwi gwawu.

⁵⁴ Pawalawiti mumtumbwi, wantu wammaniti ndo Yesu.

⁵⁵ Su watugiriti mulushi zoseri na wawatola walweli mumashera na kuwajega pahala poseri pawapikaniriti Yesu pakaveriti.

⁵⁶ Pahala poseri Yesu pakagenditi, muvijiji, mulushi, ama mumalambu, wantu wawatuliti walweli paviwanja. Wamluwa kawaleki wamshinguli muluwiniku lwa nguwu yakuwi na woseri wawamshinguliti waponiti.

7

*1 Mafundizu ga wantu wagonna
Matayu 15:1-9*

¹ Mafalisayu wamu na wafunda wa Malagaliru wawaweriti wankulawa Yerusalemu walivaga pawamzyeneta Yesu.

² Wawona wafundwa wamu wa Yesu wankuliya shiboga kwa mawoku mahumba, yani wagulula ndiri mawoku gawu ntambu ya ifiruwiti.

³ Toziya Mafalisayu na Wayawudi woseri waliya ndiri shiboga mpaka wagululi mawoku gawu ntambu ya wamaniti, wakoliti shitiba sha wazewi wau.

⁴ Pawalawa mumasoku waliya ndiri shintu shoseri mpaka washigululi huti ntambu ya wavimani. Vira vilii wakoliti vitiba vimonga, gambira vilii kugulula lutekeru, viwiga na vyombu vya shaba.

5 Su Mafalisayu na wafunda wa Malagaliru wamkosiya Yesu, “Ntambu gaa wafundwa waku wakola ndiri vitiba vy a wambuyi wawu, ira womberi waliya kwa mawoku mahumbu?”

6 Yesu kawankula, “Isaya katungiti weri, mwenga mwawafyangu, gambira ntambu yakalembiti,

‘Wantu awa, wanjimira kwa visoweru hera,
kumbiti mumyoyu mwau, wapatali na
neni.

7 Kuntambikira kwawu kunfaa ndiri mana wa-funda vitiba vy a wantu hera gambira malagaliru ga Mlungu.’ ”

8 “Mwenga mugaleka malagaliru ga Mlungu na kukola vitiba vyenu.”

9 Yesu kendeleyiti kutakula, “Mwenga muli-hola muherepa, kumbiti mugalema malagaliru ga Mlungu su muvikoli vitiba vyenu.

10 Mana Musa kamuiti, ‘Guapananani ligoya tati gwaku na mawu gwaku.’ Kayi katakuliti ‘muntu yoseri yanakahigiranga tati ama mawu, muntu ayu hawamlagi.’

11 Kumbiti mwenga mfunda, gambira muntu kana shintu sha kuwatanga tati ama mawu gwakuwi, kumbiti katakula shintu ashi ‘Kolibani’ yani mafupu kwa Mlungu,

12 su mutakula kalazimika ndiri kuwatanga tati gwakuwi ama mawu gwakuwi.

13 Su, kwa ntambu ayi mbeziya shisoweru sha Mlungu kwajili ya mafundu gamwankana. Kayi mtenda vitwatira vivuwa vy a ntambu ayi.”

*Vintu vyavimtenda muntu kaweri muhumba
Matayu 15:10-20*

¹⁴ Yesu kalishema kayi lipinga lilii lya wantu. Kawagambira, “Mpikiniri woseri, muvimani.

¹⁵ Kwahera shintu shashimwingira muntu shashiweza kumtenda kaweri muhumba. Kumbiti shashimlawa muntu ashi ndo shashimtenda muntu kaweri muhumba.

¹⁶ Muntu pakana makutu, kapikaniri.”

¹⁷ Pakalilekiti lipinga lya wantu na kwingira mnumba, wafundwa wakuwi wamkosiya mana ya mfanu wakatakuliti.

¹⁸ Yesu kawagambira, “Hashi, ata mwenga mwelewa ndiri? Hashi muvimana ndiri handa shintu shashimwingira muntu kulawa kunja, shimtenda ndiri muntu kaweri muhumba,

¹⁹ Toziya shimwingira ndiri mumoyu, kumbiti shingira mumtima, shakapanu shilawa kunja munshimba?” Kwa kutakula hangu, Yesu kavipungiti viboga vyoseri.

²⁰ Kendereyiti kulonga, “Shashilawa munshimba mwamuntu ndo shimtenda kaweri muhumba.

²¹ Toziya mumoyu mwa muntu mulawa maholu madoda na kumbinta na shimpemu na ulagaji shakapanu

²² uhumba na lwaliya na vidoda na upyotu na utindira na weya na mayigilangu na shinika na lipungasesi.

²³ Madoda aga goseri galawa munshimba mwa muntu, ndo hagamtendi muntu kaweri muhumba.”

*Moyu gwa mdala yumu
Matayu 15:21-28*

²⁴ Yesu kawuka paliya, kagenda mulushi lwa Tiru. Aku kingira mnumba na kafiriti ndiri muntu yoseri kavimani, kumbiti kaweziti ndiri kulififa.

²⁵ Paniti mdala yumu mweni muhinga gwakuwi kaweriti na shamshera, kapikaniriti visoweru vya Yesu. Palaa paliya kiza kamsuntamalira pamagulu pakuwi.

²⁶ Mdala ayu kaweriti Mgiriki, mwenikaya gwa Silofainiki. Su kamluwa Yesu kamlavii muhinga gwakuwi shamshera kadoda.

²⁷ Yesu kamgambira, “Guleki huti wana wikuti. Kwa mana iherepa ndiri kutola shiboga sha wana na kuwasila wang'ang'a.”

²⁸ Kumbiti mdala uliya kamwankula, “Nyina Mtuwa, kumbiti ata wang'ang'a wapasi pameza waliya shiboga shawalekiti wana!”

²⁹ Yesu kamgambira, “Toziya ya shisoweru ashi shagulongiti, gugendi ukaya, haguwon shamshera kamlawa muhinga gwaku!”

³⁰ Su kagenda ukaya kwakuwi, kamwona mwana kagonja mshitanda na shamshera kamlawiti kala.

Yesu kankumponizya muntu kana majogu na bubu

³¹ Shakapanu Yesu kawuka mulushi lwa Tiru, kapitira Sidoni, kasoka litanda Galilaya kwa kupitira mukowa lushi lilongu.

³² Su wamjegera muntu kana majogu viraa ka bubu, wamluwa kamkulili mawoku.

³³ Yesu kamtura kutali na wantu. Katula vyala vyakuwi mmakutu mwa muntu uliya. Katema mata na kumshinkula lulimi.

³⁴ Shakapanu kalola kumpindi kwa Mlungu, kapumula na kumgambira, “Efata,” mana yakuwi, “Guvuguki!”

³⁵ Mala makutu gakuwi gavuguka na lulimi lwakuwi luyoposoka, kanja kutakula nweri.

³⁶ Yesu kawabeliziya nawamgambiziya muntu yoseri vitwatira avi. Kumbiti ntambu yakawabeleriti, ndo ntambu yawendereyiti kubwera shisoweru ashi.

³⁷ Wantu walikangasha nentu. Watakula, “Katenda vyoseri viheri, kawatenda wanamajogu kupikinira na bubu kutakula!”

8

1 Yesu kankuwayupa shiboga wantu mnu ya elufu msheshi

Matayu 15:32-39

¹ Lishaka limu, lipinga limonga lya wantu waliwona kayi, waweriti wahera shiboga. Su Yesu kawashema wafundwa wakuwi, kawagambira,

² “Nuwawonera lusungu wantu awa toziya wapamuhera na neni kwa mashaka matatu na vinu wahera shiboga.

³ Handa panawalekisiya wagendi ukaya kwawu na njala hawalembuki mnjira, toziya wamonga walawa kutali.”

⁴ Wafundwa wakuwi wamkosiya, “Peni panu pantundu hagapatikani koshi mabumunda ga kuwawikutiziya wantu woseri awa?”

5 Yesu kawakosiya, “Mwaga mabumunda maninga?”

Nawomberi wamwankula, “Twana mabumunda saba.”

6 Yesu kawagambira wantu walivagi pasi. Katola mabumunda saba, kamgambira Mlungu mayagashii. Shakapanu kagamega mabumunda galiya, kawayupi wafundwa wakuwi wawayupi wantu, nawomberi wawagawira.

7 Kayi waveriti na wasomba vidika vididini. Yesu kavitekelera, kawahimiziya wawapanani wantu ntambu iraa.

8 Wantu waliya wikuta, wafundwa wakuwi wa-sola visigariti wamemeziya majamanda saba.

9 Wantu waliyiti waveriti elufu msheshi. Su Yesu kawagambira ne mbuka.

10 Pakamaliliti kuwagambira ne mbuka kakwena mumashuwa pamuhera na wafundwa wakuwi kagenda lushi lwa Dalumanita.

*Mafalisayu wafira wawoni lilangaliru
Matayu 12:38-42, 16:1-4*

11 Mafalisayu wamu wiziti kwa Yesu, wanja kulishowerana nayomberi. Wafiriti kumjera kawatenderi lirangaliru lya liuzauza kulawa kumpindi.

12 Yesu kawawonera lusungu kumoyu, kalonga, “Iwera hashi shiyiwuku ashi shifira liuzauza? Nakaka nukugambirani, shiyiwuku ashi hapeni shipati lilangaliru lyoseri.”

13 Su kawaleka, kakwena kayi mumashuwa, kagenda kumwambu kulitanda.

*Vidodera vya Mafalisayu na vya Herodi
Matayu 16:5-12*

¹⁴ Wantumintumi waliyaluwiti kutola mabumunda, waweriti na libumunda limu hera mumashuwa.

¹⁵ Yesu kawaberiziya, “Mukali weri na vidodera vya Mafalisayu na vya Herodi.”

¹⁶ Wantumintumi wanja kulitakuziyana weni kwa weni, “Kankutakula hangu toziya twahera mabumunda.”

¹⁷ Yesu kavimaniti gawatakuliti, kawakosiiti, “Mbona mwankulitakuziya kuusu kuwera ndiri na mabumunda? Mwenivimani wala kupikinira? Yakali ikamala myoyu yenu?

¹⁸ Mwana masu, hashi mwona ndiri? Mwanaga makutu, hashi mpikinira ndiri? Mlihola ndiri?

¹⁹ Pamegiti mabumunda mhanu su na kuwayupa wantu elufu mhanu, mjojiniriti majamanda maninga ga yagasigariti?”

Wamwankula, “Gaweriti majamanda lilongu na mawili.”

²⁰ “Pakagamegiti mabumunda saba na kawayupa wantu elufu mseshi, mjojiniriti majamanda maninga yagasigariti?”

Wamwankula, “Gaweriti majamanda saba.”

²¹ Su Yesu kawagambira, “Na vinu muvimana ndiri?”

Yesu kamuponizya kanalwisi ku Betisayida

²² Yesu kasokiti Betisayida pamuhera na wantumintumi wakuwi. Aku wantu wamjega kanalwisi yumu, wamluwa Yesu kamkoli.

²³ Yesu kamkola liwoku kanalwisi uliya, kamjega kunja kushijiji. Kamtemera mata mmasu

kamtulila mawoku, kamkosiya, “Guweza kuwona shintu shoseri?”

²⁴ Kanalwisi uliya kalola, katakula, “Nawawona wantu wawonekana gambira mitera yankugendagenda.”

²⁵ Su Yesu kamtulila kayi mawoku mmasu, yomberi katumula masu. Uwezu wakuwi wa kulola umwuyira, kalola kila shintu weri.

²⁶ Yesu kamgambira gugendi zaku ukaya na kumuhimiziya, naguwuya kushijiji shilii.

Peteru kankumjimira Yesu ndo Kristu Mlopoziya.

Matayu 16:13-20, Luka 9:18-21

²⁷ Shakapanu Yesu na wafundwa wakuwi wagenditi muvijiji vya Kaisariya Filipi. Pawaveriti munjira, Yesu kawakosiiti, “Wantu watakula nenii na gaa?”

²⁸ Wamwankula, “Wamonga watakula gwenga gwa Yohani mbatiza na wamonga Eliya na wamonga watakula gwenga guwera yumu gwa wambuyi wa Mluntu.”

²⁹ Nayomberi kawakosiya, “Hashi, mwenga mlonga nenii nagaa?”

Peteru kamwankula, “Gwenga gwa Kristu!”

³⁰ Shakapanu Yesu kawaberiziya pakawagambira, “Namumgambira muntu yoseri visoweru avi.” Litawu Kristu kwa Shigiriki mana yakuwi ndo Mluntu kamsyagula kuwera Mtuwa. Kwa Shiebulaniya litawu ali walishema Masiya.

Yesu katakula visoweru vya kumbeza na kuhowa kwakuwi

Matayu 16:21-28, Luka 9:22-27

31 Shakapanu Yesu kanjiti kuwafundiza wantumintumi wakuwi. Kawagambira, “Mwana gwa muntu mpaka katabiki nentu na kulemwa na wazewi na watambika wakulu wa numba ya Mlungu na wafunda wa malagaliru. Hawamlagi, kumbiti pamashaka matatu pagapita hakazyuki.”

32 Yesu kawagambiriti vitwatira avi pota kufifa. Su, Peteru kamtola kumbwega, kanja kumkalipira.

33 Kumbiti Yesu kagalambuka, kawalola wafundwa wakuwi, kamkalipira Peteru pakalonga, “Guwuki kulongolu kwaneni, Shetani! Maholu gaku galawa ndiri kwa Mlungu ira ga muntu!”

34 Su kalishema lipinga lya wantu na wafundwa wakuwi, kawagambira, “Handa muntu yoseri pakafira kunfata, kalilemi mweni na kalutoli lupingika lwakuwi kanfati. Luka 14.27.

35 Handa muntu yakafira kugalopoziya makaliru gakuwi mweni hakaagamiziyi, kumbiti muntu yakagamiziya ukomu wakuwi kwajili ya neni na kwajili ya Shisoweru Shiwigira hakalopoziyi.

36 Hashi, kwana mota gaa muntu kuyipata isi yoseri shakapanu hakaagamiziyi makaliru gakuwi? Hakapati ndiri shintu.

37 Ama muntu katendi hashi kupata kayi makaliru gakuwi?

38 Muntu yoseri mushiyiwuku ashi shidoda na shashimtira ndiri Mlungu, yakamonera soni neni na mafundu gangu, neni Mwana gwa muntu hanumwoneri soni muntu uliya paniza muwukwisa wa Tati gwangu pamuhera

na wantumintumi wa kumpindi wanaganala wa Mlungu.”

9

¹ Yesu kongera kuwagambira, nukugambilani nakaka, wamonga wapalaapa hapeni wahowi pota kuuwona Ufalumi wa Mlungu pawiza na makakala.

*Ukwisa wa Yesu uwoneka
Matayu 17:1-13, Luka 9:28-36*

² Pagapititi mashaka sita, Yesu kawatola Peteru na Yakobu na Yohani kagenda nawa kumpindi kulugongu latalipa gweka yawu. Pawaweriti wankulola, Yesu kagalambusiwa nshimba kulon-golu kwawu,

³ nguwu zakuwi zimelemeta, ziwera za neru mbuu kwahera muntu yakaweza kuputa ntambu ilii.

⁴ Wantumintumi watatu walii wawawona Eliya na Musa wankuyowera na Yesu.

⁵ Peteru kamgambira Yesu, “Mfundia iherepa nentu twa panu. Su mbaka tunyawi visasa vitatu, shimu shaku na shimu sha Musa na shimu sha Eliya.”

⁶ Ashina Peteru watira nentu, Peteru kavimana ndiri shakutakula.

⁷ Shakapanu shilawira shivinyiru sha liwundi shiwagubikira na liziwu lipikanirika kulawa muliwundi, “Ayu ndo mwana gwangu shintama, mumpikiniri.”

⁸ Palapaliya wantumintumi awa walolalola, kumbiti wamwona ndiri muntu yumonga, ira Yesu gweka yakuwi.

⁹ Pawaweriti wankusuluka mlugongu, Yesu kawagambiriti, namumgambira muntu yoseri vitwatira vyamuwoniti, mpaka nenii Mwana gwa muntu panzyukaku kulawa kwa wahowa.

¹⁰ Su, wakola malagaliru aga, kumbiti waweriti wankulitakuziyana mana ya kuzyuka kulawa kwa wahowiti.

¹¹ Wamkosiya Yesu, “Iwera hashi wafunda wa Malagaliru watakula Eliya mpaka kizi huti?”

¹² Nayomberi kawankula, “Yina, Eliya kankwiza huti kuwanyawira vyoseri. Kumbiti kwa shishi su walemba mumalembu mananagala handa Mwana gwa muntu hakatabiki nentu na kulemwa?

¹³ Kumbuti nukugambirani, Eliya kizakala, na-womberi wamtendera ntambu yawafiriti gambira malembu ntambu yagatakuliti hawamtenderi.”

Yesu kankumponiziya muntemba kana washamshera

Matayu 17:14-21; Luka 9:37-43a

¹⁴ Yesu pamuhera na wafundwa watatu pawawuyiti kwa wantumintumi wamonga, wawoniti lipinga likulu lya wantu na wafunda wamu wa Malagaliru waweriti wankulitakuziyana nayomberi.

¹⁵ Palapalii wantu pawamwoniti Yesu, woseri walikangasha nentu, wamtugira wamlamusiyi.

¹⁶ Yesu kawakosiya wantumintumi wakuwi, “Mwangulitakuziyana shishi nawa?”

¹⁷ Su muntu yamu mulipinga lya wantu kankula, “Mfundu numjega mwana gwangu

kwaku, toziya kana shamshera yakamtenda kalanduli ndiri.

¹⁸ Kila mala pakamwizila, kamgusiya pasi na kumtenda kalawi ufulufulu mumlomu, pakagayagaya menu na nshimba yoseri iyuma. Nuwaluwiti wafundwa waku wamlaviyi shamshera uliya kumbiti wasinda.”

¹⁹ Yesu kawagambira, “Mwenga, shiyiwuku shankali moyu! Hashi hankali na mwenga mpaka ndii? Hashi hanuwahepeleri mpaka ndii? Mumjegi panu.”

²⁰ Wamjega mwana uliya yakaweriti na washamshera, shamshera ulii pakamwoniti Yesu, pala palii kamgusiya pasi na kumlekela shisirika, nayomberi, kagalagata na kulawa lufulufulu mumulomu.

²¹ Yesu kamkosiya tati gwa mwana ulii, “Vitwatira avi vimpata kwanjira ndii?”

Yomberi kankula, “Kwanjira uwana wakuwi.”

²² Mala zitangala shamshera ulii kamgusiyiti mumotu na mmashi su kamlagi. Payiwera guweza Gutuwoneri lusungu na gututangi!

²³ Yesu kamgambira, “Iwera hashi gutakula handa guweza?” Nukugambira vitwatira vyoseri viwezekana kwa muntu yakawera na njimiru.

²⁴ Su Palaa palii tati gwa mwana ulii kabotanga pakalonga, “Njimira! Guntangi nenii weri na njimiru itosha.”

²⁵ Yesu pakaliwoniti lipinga lya wantu lyankuwongereka kamukamu, kamkalipiriti shamshera ulii pakamgambira, “Shamshera yagumtenda mwana ayu kaweri bubu na

majogu, nukugambira gumlawi mwana ayu nagumwingira kayi!”

²⁶ Shamshera ulii kagutanga na kamgusiya pasi mwana ulii, kamlawa. Mwana ulii kawonekaniti handa kahowa, su wantu wavuwa walongiti, “Kahowa!”

²⁷ Kumbiti Yesu kamkola liwoku kamnyasula na yomberi kagoloka.

²⁸ Yesu pakingiriti mnumba, wafundwa wakuwi wamkosiyiti pawawera gweka yawu, “Iwera hashi twenga tusinda kumlaviya shamshera ulii?”

²⁹ Yesu kawagambira, “Shamshera gwa ntambu ayi hapeni kalawi kumbiti kalawa kwa kumluwa Mlungu hera.”

Yesu kankutakula kayi shisoweru sha kuhowa kwakuwi

Matayu 17:22-23; Luka 9:43-45

³⁰ Yesu pamuhera na wafundwa wakuwi wawukiti palii, wendereyiti na mwanja kuitira mukowa gwa Galilaya. Yesu kafiriti ndiri muntu yoseri kavimani pawawera,

³¹ toziya kaweriti kankuwafunda wafundwa wakuwi. Kawagambiriti, “Mwana gwa muntu hawamlaviyi kwa wantu wamlagi. Kumbiti pagapita mashaka matatu hakazyuki.”

³² Wafundwa wavimaniti ndiri vitwatira avi kumbiti watira kumkosiyi.

Gani mkulu?

Matayu 18:1-5; Luka 9:46-48

³³ Su wasokiti Kafarinaumu, na pakaweriti mnumba, Yesu kawakosiyiti wafundwa wakuwi, “Mweriti mwankulitakuziya shishi munjira?”

³⁴ Kumbiti womberi wanyamalira, mana mnjira waweriti wankulitakuziana, “Gani mkulu pakati petu?”

³⁵ Yesu kalivaga pasi, kawashema walii wantumintumi lilongu na awili kawagambira, “muntu pakafira kaweri gwa kwanja hakaweri gwa kupeleria na ntumintumi gwa woseri.”

³⁶ Shakapanu kamtola mwana mdidini, kamgolosiya pakati pawomberi. Kamkisikira, shakapanu kawagambira,

³⁷ “Yakamwanka yamu gwa mwana gambira ayu kwa litawu lyangu, kananka nenii na yakananka nenii kananka hera ndiri nenii, su kamwanka yakantumiti nenii.”

Yakatulema ndiri myetu

Luka 9:49-50

³⁸ Yohani kamgambira, “mfunda tumwona muntu yamu kankuwusiya washamshera kwa litawu lyaku, twenga tujera kumberiziya toziya yomberi ka yamu gwetu ndiri.”

³⁹ Kumbiti Yesu kawagambira, “Mleki kumberiziya, toziya kwahera muntu yakatenda mauza-aza kwa litawu lyangu na palaa panu shakapanu katakuli vidoda kwaneni.

⁴⁰ Toziya muntu yakatulema ndiri twenga, myetu.

⁴¹ Nuwagambira nakaka, muntu yoseri yakupananeni mashi gakulanda toziya mwenga mwa wantu wa Kristu, nakamu hapeni kakosi kulipata lifupu lyakuwi.

*Vintu vyavimtenda muntu katendi vidoda
Matayu 18:6-9, Luka 17:1-2*

42 “Muntu yoseri yakamtenda yumu gwa wadidini wawanjimira katendi vidoda, iweri mbaka kwa muntu uliya kumtawalira musingu mwakuwi lwala na kumwasira mulitanda.

43 Liwoku lyaku palikutenda gutendi vidoda, gulidumuli! Iherepa nentu kwingira muukomu wa mashaka goseri pota liwoku limu kuliku kuwera na mawoku mawili na kugenda mumotu gwa Jehanamu, motu gwakuwi gutenda tiya ndiri.

44 Kweni watekenya wakuwi wafuwa ndiri, wala motu gutenda tiya ndiri.

45 Na Ligulu lyaku palikutenda gutendi vidoda, gulidumuli! Iherepa nentu kwingira muukomu wa mashaka goseri pota ligulu limu, kuliku kuwera na magulu goseri mawili na kukwasira mumotu gwa Jehanamu motu gutenda tiya ndiri.

46 Kweni watekenya wawaluma wafuwa ndiri na motu gutenda tiya ndiri.

47 Na lisu lyaku palikutenda gutendi vidoda, gulitupuli! Iherepa nentu kwingira Muufalumi wa Mlungu paguwera na lisu limu hera. Kuliku kuwera na masu gaku goseri mawili na kukwasira mumotu gwa Jehanamu gutenda tiya ndiri.

48 Amu watekenya wakuwi wawaluma wafuwa ndiri, na motu gutenda tiya ndiri.

49 “Toziya kila yumu hawamlekeri munyu kwa motu gambira.

50 “Munu guhereda, kumbiti pagulawa kunoga kwakuwi, hagukoleri na shishi?”

“Muweri na munyu mngati mwenu na mulikali weri na wayenu.”

10

*1 Yesu kankufundiza vitwatira vya kulileka
Matayu 19:1-12, Luka 16:18*

¹ Yesu kawukiti paliya kagenda kumkoa gwa Yudeya na kalokiti kumwambu kulushemba Yoridani. Lipinga lya wantu limgendera kayi, yomberi kawafunda handa ntambu ya katendaga.

² Su Mafalisayu wamgendera na wamkosiya kwa kumjera, “Hashi, lilagaliru lyetu limlekeziya muntu kumleka mdala gwakuwi?”

³ Yesu kawakosiya, “Musa kawalagalira mala-galiru gaa?”

⁴ Nawombeli watakula, “Musa kalagaliriti mpalu kumupi mdala gwakuwi lilembu lya talaka na kuleka.”

⁵ Yesu kawagambira, “Musa kawalembiriti lila-galiru ali toziya ya kukamala kwa myoyu yenu.

⁶ Kwa njira kwanja Mlungu pakayiwumbiti Isi, kawawumbiti mwana mpalu na mdala. Gambira malembu ntambu yagatakuliti,

⁷ Su, mpalu hakawaleki tati gwakuwi na mawu gwakuwi, hawaweri pamuhera na mdala gwakuwi,

⁸ woseri wawili hawaweri yamu. Kwa hangu womberi hawaweri kayi ndiri wawili ira yamu.

⁹ Su shakalemetiziyiti Mlungu, muntu nakashilekeniziya.”

¹⁰ Pawingiriti kayi mnumba, wafundwa wakuwi wamkosiyiti shitwatira ashi.

¹¹ Yomberi kawagambira, “Muntu yakamleka mdala gwakuwi na kumyuga gwingi, kankuhumba.

¹² Viraa mdala yakamleka mpalu gwakuwi na kuyugwa na gwingi, kankuhumba.”

*Yesu kankuwatekelera wana wadidini
Matayu 19:13-15, Luka 18:15-17*

¹³ Wantu wamjegiriti Yesu wana wadidini kawatulili mawoku, kumbiti wafundwa wawakalipira wantu.

¹⁴ Yesu pakawoniti hangu, kakalaliti kawagambira wantumintumi wakuwi, “Mwawaleki wana awa wizi kwa neni, namwalewalera, toziya Ufalumi wa Mlungu wa wantu gambira wana awa.

¹⁵ Nukugambirani nakaka, muntu yoseri yakanka ndiri Ufalumi wa Mlungu gambira mwana mdidini hapeni kingiri amu.”

¹⁶ Shakapanu kawanka wana awa, kawakisikira na kawatekelera.

*Mundu kalunda
Matayu 19:16-30, Luka 18:18-30*

¹⁷ Yesu pakanjiti kayi mwanja gwakuwi, muntu yumu kamtugiriti na kamsuntamilira na kamkosiya, “Mfundu mheri, ntendi hashi mpati ukomu wa mashaka goseri?”

¹⁸ Yesu kamwankula, “Mbona gushema mheri? Kwahera yakiwiti mheri ira Mlungu gweka yakuwi.

¹⁹ Gulimana lilagaliru, ‘Pota kuhumba, pota kulgaga, pota kwiwa, pota kutakula kwa kupaya, poti kupaya, gumupi ligoya tati na mawu gwaku.’ ”

²⁰ Yomberi kamwankula, “Mfundu goseri aga nugakoliti kwanjira untemba wangu.”

²¹ Yesu kamloliti na kamfira, kamgambira, “Gupungukiwa na shintu shimu, gugendi gukawuzi vintu vyaguweriti navi na mpiya guwayupi wahushu na gwenga hagutuli shigubakiru kumpindi, shakapanu gwizi gunfati.”

²² Pakapikaniriti aga, kahinginikiti, moyu gumtama kagenda zakuwi toziya kaweriti kalunda.

²³ Yesu kagalambuka aku na aku, kawagambira wafundwa wakuwi, “Ntambu gaa hayiwi ikamala kwa walunda kwingira Muufalumi wa Mlungu!”

²⁴ Wafundwa walikangasha nentu kwa visoweru vyakuwi. Yesu kawagambira kayi, “Wana wangu, vikamala nentu kwingira Muufalumi wa Mlungu!

²⁵ Vikamala nentu mlunda kwingira Muufalumi wa Mlungu kuliku nkanyama ngamiya kupena mushitoboli sha sindanu.”

²⁶ Wantumintumi wakuwi walikangasha nentu walikosiya, “Su gaa yakaweza kuponeka?”

²⁷ Yesu kawalola kawagambira, “Kwa muntu iwezekana ndiri, kumbiti kwa Mlungu vitwatira vyoseri viwezikana.”

²⁸ Su Peteru kamgambira, “Na twenga hashi? Tuleka vyoseri, nakukufata!”

²⁹ Yesu kawagambira, “Nakaka nukugambirani, kila muntu yakalekiti numba ama walongu ama dada ama mawu ama tati ama wana ama malambu kwajili ya nenii na kwajili ya Shisoweru Shiwigira,

³⁰ hakanki nentu Shipindi ashi ama Hakanki mala miya numba na walongu na wafunda na

wamawu na wana na malambu pamuhera na kutabika. Shipindi shiza hamuwanki ukomu wa mashaka goseri.

³¹ Kumbiti wavyuwa wawaweriti wa kwanja hawaweri wa upeleru, na walii wawupeleru hawaweri wakwanja.”

Yesu kankutakula mala ya tatu kuusu kuhowa kwakuwi

Matayu 20:17-19, Luka 18:31-34

³² Su, Yesu pamuhera na wantumintumi wakuwi waveriti mnjira kugenda Yerusalem na Yesu kaweriti kankuwalongolera. Wafundwa wakuwi waveriti na lyoga na wantu wawalilongoziyiti nawomberi watira. Yesu kawatola kayi kumbwega walii lilongu na awili, kanja kuwagambira galii hagampati.

³³ “Mpikaniri! Twankugenda Yerusalem na aku neni Mwana gwa muntu hawantuli kwa watambika wakulu na wafunda wa Malagaliru, womberi hawatozi kuhowa na hawanaviyi kwa wantu wayawudi ndiri.

³⁴ Womberi hawamtenderi lidufiya na hawantemerri mata na hawazyatangi ndomontu na kunaga. Kumbiti pagasoka mashaka matatu hazyuki.”

Kuluwa kwa Yakobu na Yohani
Matayu 20:20-28

³⁵ Su Yakobu na Yohani wana gwa Zebedayu wamgendera Yesu wamgambira, “Mfundu tufira gututenderi shintu shatufira kukuluwa.”

³⁶ Yesu kawakosiya, “Mfira nuwatenderi shishi?”

³⁷ Wamwankula, “Gutujimiri kukala yumu uwega waku wa kumliwu na yumonga uwega waku wakumshigi pagulivaga mushiti sha ukwisa waku.”

³⁸ Yesu kawagambira, “Muvimana ndiri shamluwa! Hashi, mweza kulandira lutekeru lwanandira lwa kutabika, awu mweza kubatizwa ntambu ya ubatizu wa nen?”

³⁹ Wamwankula, “Yina tuweza.”

Yesu kawagambira, “Lutekeru lwanandira hamlandiri nakaka na hawamubatiziani ntambu yanfira Kubatiziwa,

⁴⁰ kumbiti vyaneni ndiri kusyagula ayu hakalikali kumliwu ama kumshigi kwaneni, avi vy a mweni Mlungu hakawatuli wantu yakawatandiriti mpenyu zili.”

⁴¹ Wafundwa wamonga walii lilongu, pawapikaniriti aga, wawakalaliliti Yakobu na Yohani.

⁴² Yesu kawashema, kawagambira, “Muvimana handa walii wawaholiriti wiwi wakola mlima wa isi zimonga wawagolokera wantu wawu kwa makakala na wakulu awa wawagolokera wantu wawu.”

⁴³ Kumbiti kwamwenga nayiwera hangu, ira yakafira kaweri mkulu, hakaweri ntumintumi gwenu.

⁴⁴ Na muntu pakati penu yakafira kaweri mkulu, hakaweri ntumintumi gwa woseri.

⁴⁵ Toziya Mwana gwa muntu kiza ndiri wamtenderi, ira kuwatendera na kulavia ukomu wakuwi uweli shilipira sha wantu wavuwa.”

Yesu kankumponiziya kana lwisi Baritulumayu Matayu 20:29-34, Luka 18:35-43

46 Su wasoka Yeriku, Yesu na wafundwa wakuwi pamuhera na lipinga likulu lya wantu, pakaweriti kankulawa mulushi alu, kwaniti kana lwisi mluwa yawamshema Baritulumayu mwana gwa Timayu kaweriti kalivaga mbwega mwa njira.

47 Baritulumayu pakapikaniriti handa Yesu gwa Nazareti kankupita pahala palii, kabotanga, “Yesu, Mwana gwa Dawudi gumoneli lusungu!”

48 Wantu wavua wamkalapira, “Gunyamali.” Su kanyamali. Kumbiti yomberi kongera kushema, “Mwana gwa Dawudi gumoneri lusungu!”

49 Yesu kagolokiti, katakula, “Mumshemi.”

Su wamsHEMA kana lwisi ulii, wamgambira, “Gulikakamaziyil! Gugoloki, kakushema.”

50 Yomberi kasa lihabit i lyakuwi, kakopoka, kamgendera Yesu.

51 Yesu kamkosiya, “Gufira nukutenderi shishi?”

Kanalwisi ulii kamgambira, “Mfunda nduwa mpati kulola.”

52 Yesu kamgambira, “Gugendi, njimiru yaku ikuponiziya.”

Pala palii kana lwisi ulii kaweza kulola na kamfata Yesu mnjira.

11

*1 Yesu kankwingira Yerusalemu kwa sheleku
Matayu 21:1-11, Luka 19:28-40, Yohani 12:12-19*

1 Pawaweriti wapakwegera na Yerusalemu wasokiti Betifagi na Betaniya, pakwegera na Luggongu lwa Mizeyituni, palii kawatuma wawili wa wafundwa wakuwi wawalongoleri,

² kawagambira, “Mgendi mushijiji sha kulon-golu kwenu. Payiwera mwakwingira amu, ham-woni mwana gwa punda wamtawa, mweni ken-tenderwi na muntu. Mumyopoli mumjegi.

³ Handa muntu pakawakosiya, ‘Mbona mtenda hangu?’ Mumgambiri, ‘Mtuwa kamfira na hakamwuziyi panu ulavinu.’ ”

⁴ Su wagenda, wamwona mwana gwa punda mumbwega munjira wamtawa mumlyangu. Pawaweriti wankumyopola,

⁵ wantu wamu waweriti wagoloka palii wawakosiya, “Mwankumyopola punda ayu gwa shishi?”

⁶ Wafundwa wawankula ntambu Yesu yakawagambiriti, nawomberi wawaleka wagendi zazu.

⁷ Wamjegiriti Yesu mwana punda ayu. Wayaza-lira nguwu zazu pampindi pa mwana punda ulii na Yesu kakwena kalivaga pampindi pakuwi.

⁸ Wantu wavyuwa wayazalira nguwu zazu munjira, wamonga wayazalira miputira ya mitera yawayidumuliti mumalamambu.

⁹ Wantu woseri yawalongoleriti na wafatiti, wanjiti kubotanga, “Kazuyumwi Mlungu! Katekel-erwi uliya yakiza kwa litawu lya Mtuwa!

¹⁰ Utekelerwi ufalumi wiza wa tati gwetu Dawudi. Kazuyumwi Mlungu gwa kumpindi nentu!”

¹¹ Yesu kingiriti lushi lwa Yerusalemu, kagenda Mnumba nkulu ya Mlungu, Kalola kila shintu weri. Kumbiti toziya iweriti kala pashimii, ka-genda Betaniya pamuhera na wafundwa wakuwi lilongu na wawili.

*Yesu kagulapira mkuyu
Matayu 21:18-19*

¹² Shirawu yakuwi, pawaweriti wankulawa Betaniya, Yesu kaniti njala.

¹³ Su kwa kutali kaguwona mkuyu gwana mihamba ivuwa. Kagugendera kawoni handa guweriti na libwajubwaju loseri. Pakasokiti, kaguwoniti gwahera libwajubwaju lyoseri ira mihamba hera, toziya iweriti ndiri shipindi sha mabwajubwaju.

¹⁴ Panu Yesu kagugambira mkuyu, “Kwanjira lero ata mashaka gangalikupera muntu yoseri nakaliya mabwajubwaju kwaku!”

Na wafundwa wakuwi wapikiniriti visoweru avi.

*Yesu kankwingira Numba nkulu ya Mlungu
Matayu 21:12-17, Luka 19:45-48, Yohani 2:13-22*

¹⁵ Su wasokiti Yerusalem. Yesu kingira Mnumba nkulu ya Mlungu kanja kuwawinga kunja wantu waweriti wankuwuza na kuhemera vintu. Kazigalambuziya meza zawaferiti wankuvunjira mpiya na vigoda vy a walii yawaweriti wankuwuza wang'unda.

¹⁶ Kamlekeziyiti ndiri muntu yoseri kuptira pamlangu gwa Numba nkulu ya Mlungu pakatola shintu.

¹⁷ Shakapanu kawafunda, “Ilembwa Mumalembu Mananagala, ‘Mlungu kalonga Numba yangu hawayishemi Numba ya kumuluwa Mlungu kwa maisi goseri!’ Kumbiti muyitenda kuwera mpanga ya wakwepula!”

¹⁸ Watambika wakulu na wafunda wa Malagaliru pawapikaniriti aga, wanjiti kusakula njira

MARIKU 11:19

liv

MARIKU 11:26

ya kumlaga. Kumbiti wamtiriti toziya lipinga lyा wantu lilikangashiti na mafundu gakuwi.

¹⁹ Paiweriti pashimii, Yesu na wafundwa wakuwi wawukiti mlushi.

*Lifundu kulawa kwa mkuyu gunyaliti
Matayu 21:20-22*

²⁰ Shirawu yakuwi mandawira pee, pawaveriti wankupita, waguwoniti mkuyu guliya gunyala goseri, kwanjira kumishigira mpaka kumihamba

²¹ Peteru kalihola visoweru vyakatakuliti Yesu, kamgambira, “Mfundu gulori! Mkuyu gulii gwagugulapiriti, gunyala!”

²² Yesu kawagambira, “Mumjimiru Mlungu.”

²³ “Nukugambirani nakaka, muntu pakalugambira lugongu alu, ‘Gutupuki gukalyasi mulitanda,’ pota na lyoga mumoyu mwakuwi, kumbiti kajimira kuwera vitwatira vyoseri vyakatakula vinyawiki, havimnyawikili.

²⁴ Hangu nukugambirani, pamumuwa Mlungu shintu shoseri, mjimiru handa mshiyanka kala, namwenga hamshiyanki shintu shoseri shamuluwiti.

²⁵ Pamgoloka kumluwa Mlungu, gumlekiziyi kila muntu yakakutenderani vidoda, su Tati gwenu kakumpindi hakawalekiziyi mwenga vidoda vyenu.”

²⁶ Kumbiti handa mwenga mulekiziya ndiri, ama Tati gwenu gwa kumpindi hapeni kawalekizii mwenga vidoda vyenu.

*Wakonya ukulu wa Yesu
Matayu 21:23-27, Luka 20:1-8*

²⁷ Su wasoka kayi Yerusalem. Yesu pakaweriti kankugendagenda Mnumba nkulu ya Mlungu, watambika wakulu na wafunda wa malagaliru na wazewi wamgendiriti,

²⁸ wamkosiya, “Gwankutenda vitwatira avi kwa ukulu gaa? Gani yakakupiti ukulu wa kutenda vitwatira avi?”

²⁹ Kumbiti Yesu kawagambira, “Hanuwakosiyani shintu shimu, pamnankula, naneni vira hanuwagambirani kwa ukulu gaa nankutenda vitwatira avi.

³⁰ Hashi, uwezu wa Yohani wa kubatiza ulawa kumpindi kwa Mlungu ama ulawa kwa wantu? Munankuli.”

³¹ Wanja kulitakuziya, “Patutakula, ‘Ulawiti kumpindi kwa Mlungu,’ hakatukosiyi, su mbona munjimira ndiri?”

³² “Hapeni tutakuli ulawa kwa wantu, patutakula hangu tutira lipinga lya wantu toziya woseri wajimiriti handa Yohani kaweriti mbuyi gwa Mlungu nakaka.”

³³ Su, wamwankula Yesu, “Twenga tuvimana ndiri.”

Yesu kawagambira, “Naneni vira hapeni nuwagambiri ntenda vitwatira avi kwa uwezu wa gaa.”

12

*1 Mfanu gwa lirambu lya mizabibu na walimaji
Matayu 21:33-46, Luka 20:9-19*

¹ Yesu kanjiti kutakula nawu kwa mifanu, “Muntu yamu kalimiti lirambu lya mizabibu. Katindiliziya shibambaza na pakati pa lirambu

kabawa lirindi lya kuyonera zabibu, kanyawa lilingu lya kulolelera. Kawazimila lirambu ali kwa walimaji, mweni kagenda mpaka lushi lwa kutali. ² Shipindi sha kubenanga, kamtumiti ntumintumi gwakuwi kwa walimaji walii, kamjegeri seemu ya viboga vya lirambu lyakuwi.

³ Walimaji walii wambata, wamkoma, wamwuziya mawoku hera.

⁴ Kamtuma kayi ntumintumi yumonga, ayu vi-raa walimaji wamkomanga mumtuwi na kumtendera vidoda.

⁵ Mweni kana lirambu ulii kamtuma kayi ndundami yumonga, walimaji awa wamlagiti. Watediti hangu kwa wamonga wavya yakawatumiti, wamonga wawakomiti, na wamonga wawalaga.

⁶ Kasigaliwiti na muntu yamu, yani mwana gwakuwi yakamfira. Upeleru kamtuma ayu pakalihola, ‘Hawamupanani ligoya mwana gwangu.’

⁷ Kumbiti walimaji awa waligambirana, ‘Ayu ndo Mweni mhala, tumlagi su uhala wakuwi uweri wa twenga!’

⁸ Su, wambata, wamlaga na kumyasa kunja kulirambu lili.

⁹ “Hashi, mweni kana lirambu hakatendi shishi? Hakizi kuwalaga walimaji woseri na kuliwayazimilira lirambu lya mizabibu kwa wantu wamonga.

¹⁰ Hashi, hamwenibetuli Malembu Manangala,
‘Libuwi lyawaliremiti wanyawa numba
Vinu liwera libuwi lyaliwera na mana nentu ku-
liku mabuwi goseri.

11 Mtuwa ndo mweni yakatenditi shintu ashi,
Nasheni ndo shakulikangasha kwa twenga?"

12 Watambika wa numba ya Mlungu na wfunda wa malagaliru na wazewi wavimaniti handa mfanu agu guweriti kawalonga womberi. Hangu wajeriti kumbata, kumbiti watiriti lipinga lya wantu. Su wamleka kagendi zakuwi.

*Kulipira kodi kwa Kaisari
Matayu 22:15-22, Luka 20:20-26*

13 Su Mafalisayu wamu na wantu wa shipinga sha mfalumi Herodi wawatumiti su wamgomiziyi Yesu kwa visoweru vyakuwi.

14 Wamgendera, wamgambira, "mfunda tuvimana handa gwenga ndo muntu yagwaminika, gutakula nakaka hera, wala gumshera ndiri muntu yoseri shakaliholiti. Gulishera ndiri ukulu wa muntu, toziya gufundu unakaka hera wa Mlungu kwa wantu. Su, gutugambiri vyaa halali kumupa Kaisari kodi ama ndala?"

15 Kumbiti Yesu kavimaniti Ufyangu wawu, kawagambira, "Mbona mnjera? Mnanguziyi mpiya ligwala."

16 Wamlanguziya. Yomberi kawakosiya, "Sheni na shilanguliru ashi sha gaa?"

Wamwankula, "Shilanguliru ashi sha Kaisari."

17 Su Yesu kawagambira, "Vya Kaisari mmupanani Kaisari na vyaa Mlungu mmupanani Mlungu." Walikangashira nentu.

*Shitwatira sha kuzyuka
Matayu 22:23-33, Luka 20:27-40*

18 Wantu wawalawiti mushipinga sha Masadukayu, walii watakulaga kwahera muntu yakaweza kuzyuka, su wamgenderiti Yesu wamkosiya,

19 “Mfundu Musa katulagaliriti hangu, ‘Muntu pakahowa na kumleka mdala pota mwana, mlongu gwakuwi mpaka kamtoli mkenja ulii na kamyiwuliri wana mlongu gwakuwi yakahowiti.’

20 Su kuweriti na walongu saba. Gwa kwanja kamyugiti, kahowa pota kumleka mwana.

21 Mlongu gwa pili kamyuga mkenja ayu na yomberi kahowa pota kuleka mwana. Ilawiriti ntambu iraayi kwa mlongu gwa tatu.

22 Woseri saba wahowa pota kuleka wana. Pawupeleru mdala ulii kahowa.

23 Vinu wantu pawazyuka mulishaka lya kuzyuka, mawu ayu hakaweri mdala gwa gaa? Toziya woseri saba wamyugiti.”

24 Yesu kawankula, “Mwenga mwagamira toziya mgamana ndiri Malembu Mananagala ama likakala lya Mlungu.

25 Toziya wawahowiti pawazyuka, hapeni wayugi wala kuyugwa, hawaweri handa wantumintumi wa kumpindi.

26 Kumbiti kwa shisoweru sha kuzyukisiwa kwa wantu wawahowiti, hashi, mwenesomi mushindola sha Musa shisoweru shilii sha shitogolu shashiyakiti motu, Mlungu ntambu yakamgambiriti Musa, ‘Neni na Mlungu gwa Aburahamu na Mlungu gwa Isaka na Mlungu gwa Yakobu.’

27 Yomberi Mlungu ndiri gwa wawahowiti, ira Mlungu gwa wakomu. Su, mwenga mwagamira nentu!”

*Lilagaliru likulu
Matayu 22:34-40, Luka 10:25-28*

28 Yumu gwa wafunda wa malagaliru kasokiti, kawapikanira Masadukayu wankulitakuziyana na Yesu. Pawawoniti Yesu kawankuliti weri, kamkosiya, “Mumalagaliru goseri, lilagaliru lyoshi likulu kuliku goseri?”

29 Yesu kamwankula, “Lilagaliru likulu ndo ali, ‘Gupikiniri Israeli! Mlungu Mtuwa gwetu, ndo mweni Mtuwa gweka yakuwi.

30 Gumfiri Mlungu Mtuwa gwaku kwa moyu gwaku goseri na kwa rohu yaku yoseri na kwa mahala gaku goseri na kwa makakala gaku goseri.’

31 Na lilagaliru lya pili kwa ukulu ndo ali, ‘Guwafiri wamonga ntambu yagulifira gumweni.’ Kwahera lilagaliru limonga likulu nentu kuliku ali.”

32 Su ulii mfunda gwa malagaliru kamgambira, “Iherepa Mfundu! Gutakula nakaka kulonga Mlungu yamu hera na kwahera yumonga ira yomberi.

33 Na gumfiri Mlungu Mtuwa gwaku kwa moyu gwaku goseri na kwa mahala gaku goseri na kwa makakala gaku goseri na guwafiri wamonga ntambu yagulifira gamweni. Shitwatira ashi shana mana nentu kuliku matambiku goseri gakulunguziya torosu kwa Mlungu.”

34 Yesu pakawoniti handa muntu ayu kamwankula kwa luhala, kamgambira, “Gwenga gwakutali ndiri na Ufalumi wa Mlungu.”

Palongolu pa aga, kwahera muntu yakajeriti kayi kumkosiya shintu.

Kristu gaa?

Matayu 22:41-46, Luka 20:41-44

³⁵ Shipindi Yesu pakaweriti kankufunda Mnumba nkulu ya Mlungu, kakosiiti, “Mbona wafunda wa malagaliru watakula handa Kristu mwana gwa Dawudi?”

³⁶ Dawudi pakalongoziwitwi na Rohu Mnangala katakuliti,

‘Mtuwa kamgambiriti Mtuwa gwangu,
Gukali uwega wa nenii wa kumliwu,
Mpaka panuwatula wankondu waku pasi pa magulu gaku.’ ”

³⁷ “Dawudi mweni kamshema Kristu Mtuwa. Su Kristu hakaweri hashi mwana gwakuwi?”
Lipinga lya wantu waweriti wankumpikinira,

*Yesu kankuwakalipira wantu kuusu wafunda
wa malagaliru*

Matayu 23:1-36, Luka 20:45-47

Lipinga lya wantu liweriti lyakumpikanira Yesu kwa kunemelera.

³⁸ Yesu pakaweriti kankufunda, katakuliti, “Mkali weri na wafunda wa malagaliru weni wafiraga kulipitiziya pitiziya walikwindira lihabiti ritali na wafira wantu wawalamsiyi kwa ligoya kusoku.

³⁹ Wafiraga kulivaga muviti vya kulongolu munumba ya Mlungu, na kutola mpenyu ziherepa pamsambu

⁴⁰ Wawayonga wakenja aku wankulipayira kumluwa Mlungu kwa shipindi shitali! Lishaka lya kutoza hawatabiki nantu!”

Shijungu sha Mkenja

Luka 21:1-4

⁴¹ Yesu kaweriti kalivaga pakwegera na lisan-duku lya luhanja. Kaweriti kankulola wantu wavyuwa ntambu yawaveriti wankulavia mpiya na kuzitula muluhanja lwa Numba ngulu ya Mlungu. Walunda wavyuwa walaviyiti mpiya zivuwa.

⁴² Kiza mkenja mhushu kalaviya senti ndidika mbili zya mpiya.

⁴³ Panu Yesu kawashema wafundwa wakuwi, kawagambira, “Nukugambilani nakaka, mkenja muhushu ayu kalaviya zivuwa kuliku wamonga woseri yawatuliti mpiya mulisanduku lya luhanja.

⁴⁴ Mana woseri walaviya kulawilirana na shuma shashiyogizikiti, kumbiti mawu ayu, tembera mhushu, kalaviya vyoseri vyakaweriti navi, kalaviya kila shintu shakafiriti kwa kulikala.”

13

1 Numba nkulu ya Mlungu hayibomoki

Matayu 24:1-2, Luka 21:5-6

¹ Yesu pakaweriti kankulawa Mnumba nkulu ya Mlungu, mfundwa yamu kamgambiriti, “Mfundu Guloli mabuwi aga na numba azi ntambu yaziwera za kulikangashira!”

² Yesu kamgambira, “Hashi, guziwona numba azi ngulu? Kwahera ata libuwi limu halisigali panani pa limonga, kila shintu hashibomolwi.”

Kwanja kwa tabu na ndabiku

3 Yesu pakaweriti kalivaga kulugongu lwa Mizeyituni kulolana na Numba nkulu ya Mlungu, su Peteru na Yakobu na Yohani na Andereya wamkosiya pambwega gweka yawu.

4 “Gutugambiri vitwatira avi havilawili ndii? Lilanguliru gaa halilanguziyi handa vitwatira avi vyapakwegera kulawira?”

5 Yesu kanja kuwagambira, “Mlikali weri muntu nakiza kukuzyangani.

6 Wantu wawuwa hawizi pawalitumiya litawu lyaneni, pawalishema, ‘Neni na Kristu!’ Womberi hawawapotuziyi wantu wawuwa.

7 Pampikinira ngondu na tetesutetesu zya ngondu, namuwera na lyoga. Vitwatira avi mpaka vilawiri, kumbiti upeleru weni wankali.

8 Isi yimu hailikomi na isi imonga, ufalumi wumu haulikomi na ufalumi umonga, pahala pavuwa hapaweri na malendemeru na njala. Vitwatira avi gambira pakwanja kutama kwa kulera nonu.

9 “Mwenga mlikali weri! Mana wantu hawawajegeni kumahakama, na kuwakomanga munumba ya Mlungu, Hawawajegi palongolu pa utuwa na wafalumi toziya munjimiriti nen, su mpati kuwagambira visoweru viwagila.

10 Mpaka huti shisoweru shiwagira shibwerwi kwa Maisi goseri.

11 Nawomberi pawakubateni na kuwajega kumahakama, namlihola kwa galiya gamfira kutakula, shipindi shilii pashiyiza, mtakuli shoseri shakakupananeni, mana mwenga ndiri mwamfira kutakula, ira Rohu Mnaganaga.

12 Mlongu hakamgalambuki mlongu gwakuwi kalagwi na tati hakamgalambuki mwana gwakuwi na wana hawawatenduwi walera wawu na kuwalaga.

13 Wantu woseri hawawakalalireni mwenga toziya ya litawu lyaneni. Kumbiti ulii yakahepera mpaka upeleru ndo hakalopozwi.

Likalaliru lihalibisiya

Matayu 24:15-28, Luka 21:20-24

14 “Pamwona ‘Likalaliru lihalibisiya’ ligoloka pahala pakuwi ndiri, muntu yakabetula kavimani mana yakuwi, panu wantu wawawera Yudeya watugili mumigongu.

15 Muntu yakaweriti pampindi pashitwiku sha numba nakasuluka kwingira mnumba mwakuwi kutola shintu.

16 Yakawera mlirambu nakawuya ukaya kutola lihabiti lyakuwi.

17 Shondi shondi wamawu yawawera na yinda na walii yawanoniziya mumashaka galii!

18 Mmuluwi Mlungu vitwatira avi navilawira mashaka ga mbepu.

19 Mana kupeluwa kwa shipindi ashi hakongeleki nentu kweni lawiri kwanjira Mlungu pakanyawiti isi mpaka lero, hapeni ilawiri kayi.

20 Handa Mtua mekapunguli ndiri mashaka aga kwahera muntu hakalopolwi. Kumbiti su kwajili ya wasyagulwa wakuwi, Mtua kapungula mashaka aga.

21 “Su muntu pakawagambirani, ‘Guloli, Kristu kapanu!’ Ama ‘Ka palii!’ Namjimira.

²² Mana hawalawili ashina Kristu wa upayira na mambuyi wa upayira, hawatendi malangaliru na mauzauza, su kuwapotuziya wasyagulwa wa Mlungu handa payiwezikana.

²³ Su mwenga mlikali weri. Neni nukugambirani vitwatira vyoseri pamberi vyenilawiri.

*Kwiza kwa Mwana gwa muntu
Matayu 24:29-31, Luka 21:25-28*

²⁴ “Mashaka aga, pagapera kala, mshenji hagutulwi luwindu na lyezi hapeni lilangali.

²⁵ Ntondu hazituluki kulawa kumpindi na makakala ga kumpindi hagazitikiziyi.

²⁶ Panu hawamwoni Mwana gwa muntu pakiza mumawundi na likakala likulu pamuhera na ukwisa.

²⁷ Shakapanu hakawatumi wantumintumi wa kumpindi wawajoiniri wasyagulwa wakuwi kulawa wega zoseri zya musheshi za pasipanu, kulawa upeleru wa pasipanu mpaka upeleru wa mpindi.

*Lifundu kulawirana na mkuyu
Matayu 24:32-35, Luka 21:29-33*

²⁸ “Mleki mtera gwa mkuyu guwafundi. Mita-mbi ya mitera payanja kunama na kutomola mahamba, muvimani kuwera shipindi sha kutowa vula shapakwegera.

²⁹ Ntambu iraa ayi mwenga pamwona vitwatira avi vyankulawira, muvimani handa shipindi shapakwegera nentu.

³⁰ Nakaka nukugambirani, shiyiwuku ashi shankupita ndiri pamberi pa vitwatira vyoseri avi kulawira.

³¹ Mpindi na isi hapeni zipiti, kumbiti visoweru vyangu su hapeni vipiti.

*Kwahera yakamana mashaka wala shipindi
Matayu 24:36-44*

³² “Kumbiti kwahera muntu yakavimana lishaka wala shipindi, ama ntumintumi gwa kumpindi, ama Mwana, ira Tati gweka yakuwi ndo mwени yakavimana.

³³ Mloli weri na mshenjeri, mana muvimana ndiri shipindi hashi hashisoki ndii.

³⁴ Hayiweri handa muntu yakawuka ukaya kugenda mwanja pakawalekera wantumintumi wakuwi, kila yamu na lihengu lyakuwi. Shakapanu kamgambira molera mlyangu kaweri masu.

³⁵ Su mulikali masu, toziya muvimana ndiri mwени kaya hakawuyi ndii, pamonga pamii ama pashiru ama mandawira putiputi.

³⁶ Handa pakiza lindimu nakawawona mgonja.

³⁷ Ganawagambirani mwenga, nuwagambira wantu woseri, ‘Mshenjeri!’ ”

14

*1 Mpangu gwa kumlaga Yesu
Matayu 26:1-5, Luka 22:1-2, Yohani 11:45-53*

¹ Gasigariti mashaka mawili pamberi pa kusoka mumsambu gwa Pasaka na mabumunda gawalekera ndiri simika. Watambika wakulu wa numba ya Mlungu na wafunda wa malagaliru waveriti wankusakula njira ya kumbata Yesu wamlagi.

² Su watakula, “Tuleki kumbata mumsambu gwa Pasaka, toziya wantu hawatendi ndewu.”

*Yesu kankuswagwa lipaki aku Betaniya
Matayu 26:6-13; Yohani 12:1-8*

³ Yesu kaweriti Betaniya mnumba mwa Simoni mngumbula. Pawaweriti mmeza wankuliya shiboga, mawu yamu yakaweriti na supa ya lipaki lya kununkira lya beyi nkulu kiza. Kaimega supa ayi na kamumiminira Yesu lipaki mumtuwi.

⁴ Wantu wamu waweriti panu wakalaliti, walitakuliziana, “Kwa shishi kwananga lipaki linunkira ali?

⁵ Gangaweziti kuwuza kwa mpiya za shibena mgongu sha shinja shimu, na kuwayupa wahushu!” Wamkalipira mawu ayu.

⁶ Kumbiti Yesu kawagambira, “Mumleki, kwa shishi kumgaziya? Kantendera shintu shiherepa.

⁷ Hamuweri na wahushu mashaka goseri, hamuwezi kuwatanga shipindi shoseri shamfira. Kumbiti neni hapeni nweri na mwenga mashaka goseri.

⁸ Yomberi katenda ntambu yakaweziti, kayitilira nshimba yangu lipaki linunkira kuyitandira kwa kusira.

⁹ Nukugambirani nakaka, poseri muisi shisoweru shiwagira pashibwerwa, shitwatira ashi shakatenditi hashikandwi ntambu ya kulihola.”

*Yuda kakujimira kumgalambuka Yesu
Matayu 26:14-16; Luka 22:3-6*

10 Shakapanu Yuda Isikariyoti, yamu gwa walii lilongu na wawili, kagenditi kwa watambika wakulu su kamgalambuki Yesu.

11 Watambika wa numba ya Mlungu pawapikaniriti shisoweru ashi, wasekelera, wamlagiliti kumpanana mpiya. Su, Yuda kanja kusakula lupenyu lwa kamgalambukira kwa Watambika wakulu.

Matandiru ga pasaka

Matayu 26:17-25; Luka 22:7-13,14-23; Yohani 13:21-30

12 Lishaka lya kwanja lya Msambu gwa Mabumunda gawalekera ndiri simika, shipindi sheni mwana kondolu gwa pasaka pakalikitulwa, wafundwa wakuwi wamkosiyiti, “Gufira tukutandiri koshi shiboga sha Pasaka?”

13 Su Yesu kawalagalira wawili wa wafundwa wakuwi pakawagambira, “Mgendi mlushi, na amu hamliwoni na mpalu yamu yakalitwika vulu ya mashi. Mmufati

14 mpaka mnumba yanakingiri, mkamgambiri mweni kaya, ‘Mfundu kalonga sha koshi shumba sheni handiyi Pasaka pamuhera na wafundwa wangu?’

15 Yomberi hakawalonguzii shumba shikulu mligolofa amu vyoseri wavitandira kala, mtutandiri amu.”

16 Wafundwa wawuka, wagenda mlushi, wawona kila shintu weri ntambu yakawagambiriti Yesu. Su watandira shiboga sha pasaka.

17 Payiweriti pamii, Yesu kiziti pamuhera na wafundwa wakuwi lilongu na wawili.

¹⁸ Pawaweriti pameza wankuliya, Yesu katakuliti, "Nakaka nukugambirani, yumu gwenu yakaliya pamuhera naneni, Hakang'alambuki."

¹⁹ Panu wafundwa wakuwi wanja kulihola, yumu yumu wamkosiyiti, "Hashi, neni?"

²⁰ Yesu kawagambira, "Yumu gwenu mwenga lilongu na wawili, yakatota libumunda pamuhera naneni mubakuli.

²¹ Nakaka Mwana gwa muntu hakahowi handa malembu Mananagala ntambu yagatakuliti kwakuwi, kumbiti shondi kwakuwi muntu ulii yakamgalambuka Mwana gwa muntu! Hayiweri kwa muntu ulii handa mekayiwuki ndiri!"

Shiboga sha Mtuwa

Matayu 26:26-30; Luka 22:14-23; 1 Wakorintu 11:23-25

²² Pawaweriti wankuliya, Yesu katoliti libumunda, kalonga mayagashii Mlungu, kalimega na kawapanana wafundwa wakuwi pakalonga, "Mtoli mlili, ayi ndo nshimba ya neni."

²³ Shakapanu katola lutekeru lwa divayi, kalonga mayagashii Mlungu, kawayupa, woseri walanda mulutekeru alu.

²⁴ Kawagambira, "Agu ndo mwazi gwangu gwagulawa kwajili ya wantu wavyuwa. Mwazi gwangu gwagulanguziya lipatanu lya Mlungu na wantu.

²⁵ Nakaka nukugambirani, hapeni nandi kayi divayi mpaka lishaka lili panfira kuyilanda divayi yasyayi Muufalumi wa Mlungu."

²⁶ Shakapanu wimba lwimbu, wawuka, wagenda kulugongu lwa Mizeyituni.

*Yesu kankumyambula handa Peteru hakamlemi
Matayu 26:26-30; Luka 22:14-20; 1 Wakorintu
11:23-25*

²⁷ Yesu kankuwagambira wafundwa wakuwi,
“Mwawoseri hamtugi na kundeka, toziya
Malembu Mananagala galonga,
‘Mlungu hakamlagi mlolera gwa kondolu,
Na wakondolu hawalimwagi.’

²⁸ Kumbiti panzyuka kala, hanuwalongolerani
Galilaya kulii!”

²⁹ Peteru kamgambira, “Handa woseri
hawakuleki, neni hanukulemi ndiri!”

³⁰ Yesu kamgambira Peteru, “Nakaka nukugambira,
pashiru panu, pamberi njogolu keniwiki
mala mbili, hagunemi mala ntatu.”

³¹ Kumbiti Peteru kalilapira, “Ata payiwera
nfwuwi pamuhera na gwenga, hanukulemi ndiri.”
Wafundwa woseri viraa watakula ntambu ira ayi.

Yesu Kankumuwa Mlungu mushiwunga Getisemani

Matayu 26:36-46; Luka 22:39-46

³² Su, wasoka mushiwunga shawashishemiti
Getisemani. Yesu kawagambira wafundwa
wakuwi, “Mlivagi panu Shipindi neni
nankumuwa Mlungu.”

³³ Shakapanu kawatola Peteru na Yakobu na
Yohani, kanja kulishera nentu na kushashatika.

³⁴ Kawagambira, “Nhinginika nentu, ata sam-
bira howa. Mkali panu na mweri masu.”

³⁵ Kagenda kulongolu shididini, kasuntumala
makukama, kamluwa Mlungu, handa

payiwezekana, shimpiti shipindi ashi sha ndabiku.

³⁶ Kalonga, “Tati!, Tati gwaneni, kwa gwenga vitwatira yoseri viwezikana. Gumpusiliri lutekeru lwa ndabiku alu, kumbiti hayiweri handa ntambu yanfira nen, ira ntambu yagufira gwenga.”

³⁷ Shakapanu kawuya kwa Wafundwa walii watatu, kawoniti wagonja. Su kamkosiya Peteru, “Simoni, hashi gugonja? Guwezandiri kulikala masu ata lisaa limu?”

³⁸ Shakapanu kawagambira, “Mkali masu na mumluwi Mlungu su namwingira mukujerwa. Rohu ifira, kumbiti nshimba yahera likakala.”

³⁹ Kagenda kumuluwa Mlungu kayi pakawuyira visoweru viraavili.

⁴⁰ Shakapanu kawuya kayi kwa wafundwa walii kawawoniti wagonja. Masu gawu gaveriti gana mbota. Wavimana ndiri sha kumwankula.

⁴¹ Pakawiziriti mala ya tatu kawagambiriti, “Mwankali mwankugonja na kwoyer? Vinu itosha! Saa isoka! Muloli, Mwana gwa muntu wankumupa kwa wantu wana vidoda.

⁴² Mwimuki, tugendeni zetu. Mloli, ulii yakafira kung'alambunga kapakwegera.”

Yesu wankumbata

Matayu 26:47-56, Luka 22:47-53, Yohani 18:3-12

⁴³ Yesu Pakaweriti kankali kankutakula, Yuda, yumu gwa wafundwa lilongu na wawili, kiza pamuhera na lipinga lya wantu wana mapanga na vindonga. Wantu awa waweriti walagalilwiti na watambika wakulu na wafunda wa Malagaliru na wazewi.

44 Yuda mgalambuka kaweriti kawalanguziya lilanguliru, “ulii hanumnoneri ndo mweni, mum-bati na kumjega wakamloleri.”

45 Yuda pakasokiti, kamgenderiti Yesu, kamgambira, “Mfundu.” Shakapanu kamnonera.

46 Wantu walii wambata Yesu, na kumtawa.

47 Yumu gwa walia wawaweriti wagoloka pa-muhera na Yesu, kasolomola upanga wakuwi, kamdumula likutu ntumintumi gwa Mtambika mkulu.

48 Yesu kawagambira, “Vimwiza na mapanga na vindonga kumbata gambira nenii na shimpemu?

49 Kila lishaka nweriti pamuhera na mwenga panfunda Mnumba nkulu ya Mlungu, wala mum-bata ndiri. Kumbiti vinu Malembu Mananagala ga kala.”

50 Panu wantumintumi woseri wamleka, watira.

51 Kweniti na muntemba yumu yakaweriti kavala lishuka kaweriti kankumfata Yesu. Nawomberi wajeriti kumbata,

52 kumbiti yomberi kayirekiziya shuka yakuwi, katuga shivula hera.

Yesu palongolu pa shiyotera motu sha Wayawudi.

Matayu 26:57-68; Luka 22:54-55,63-71; Yohani 18:13-14,19-24

53 Su wamjega Yesu kwa mtambika mkulu peni Watambika wakulu woseri na wazewi na wa-funda wa malagaliru waweriti waliwona.

54 Peteru kamfatiti Yesu kwa kutali, kingira mu-luwaga lwa numba ya mtambika mkulu, kalivaga pamuhera na walolera milyangu pakotera motu.

55 Watambika wakulu wa shiyotera motu sha Wayawudi woseri wasakula upitawu wa kumsitaki Yesu wapati kumlaga, kumbiti wapata ndiri.

56 Wantu wavyuwa walavyiti upitawu wa kupyaya kwa Yesu, kumbiti upitawu wawu ujimilirana ndiri.

57 Shakapanu wamonga wagolokiti, walaviya upitawu wa kupaya pawatakula,

58 “Tumpikiniriti muntu ayu pakatakula hanhalibisiyi numba nkulu ya Mlungu yawanyawiti kwa mawoku, na kwa mashaka matatu hanuinyawi imonga yawainyawa ndiri kwa mawoku.”

59 Kumbiti ata hangu, upitawu wawu ujumilirana ndiri.

60 Su, mtambika mkulu kagoloka pakati pawu, kamkosiya Yesu, “Hashi, gwankula ndiri shisoweru? Wantu awa gawawoniti kwa gwenga?”

61 Kumbiti yomberi kalikala jii katakula ndiri ata shisoweru shimu. Mtambika mkulu gwa numba ya Mlungu kamkosiya kayi, “Hashi, gwenga ndo Kristu, Mwana gwa Mlungu yawamkwisa?”

62 Yesu kankula, “Neni ndo mwani. Kayi hamumoni neni Mwana gwa muntu pakalivaga uwega wa kumliwu wa Mtuwa yakawera na makakala, pakiza mumawundi ga kumpindi.”

63 Panu Mtambika mkulu kapapula lihabitilyakuwi, kalonga, “Tufira ndiri kayi wakapitawu wamonga?

64 Mpikanira kankumwigilanga Mlungu! Mwenga mwona hashi?” Woseri wamtoza,

kafiruwa kuhowa.

⁶⁵ Su, wamu wawu wanja kumtemera mata, wamgibikira sheni, wamkoma na kungambira. “Gutungi gaa yakakukomiti!” Walolera mlyangu wamtola, wamwakula.

*Peteru kankumlema Yesu
Matayu 26:69-75; Luka 22:56-62; Yohani 18:15-18,25-27*

⁶⁶ Peteru pakaweriti kankali paluwaga, mdala yumu gwa vinyakalika gwa Mtambika Mkulu kiziti.

⁶⁷ Pakamwoniti Peteru kankuyotera motu, kamloliti, kamgambira. “Vira gwenga guweriti pamuhera na Yesu Mnazareti.”

⁶⁸ Peteru kalema, “Nummana ndiri, wala nujimana ndiri gagutakula!” Shakapanu Peteru kawuka, kagenda kunja kuwuwa. Panu njogolu kawika.

⁶⁹ Shinyankalika mdala ulii pakamwoniti kayi Peteru, kanja kayi kuwagambira wantu wawaweriti wagoloka palii, “muntu ayu yumu gwawu.”

⁷⁰ Peteru kalema kayi.

Shakapanu katepu, wantu waweriti wagoloka palii wamgambira Peteru. “Nakaka gwenga gwa yumu gwawu, mana gwenga gwa Mgalilaya.”

⁷¹ Kumbiti Peteru kanja kulirapa, pakatakula, “Neni nummana ndiri muntu ulii yamtakula visoweru vyakuwi.”

⁷² Palaa palii njogolu kawika mala ya pili. Su Peteru kalihola ntambu Yesu pakaweriti pakamgambira, “pamberi pa njogolu keniwiki mala ya pili, hagunemi mala ntatu.” Peteru kalira.

15

*1 Yesu kapashiyotera motu pa Pilatu
Matayu 27:1-2,11-14; Luka 23:1-5; Yohani 18:28-*

38

¹ Pawushiiti, watambika wakulu wa numba ya Mlungu watenditi lishawuli pamuhera na wazewi na wafunda wa malagaliru na wantu wa shiyotera motu woseri, wamtawa Yesu pingu wamjega pashiyotera motu pa Pilatu.

² Pilatu kamkosiya Yesu, “Hashi, gwenga gwa Mfalumi gwa Wayawudi?” Yesu kamwankula, “Yina, gwenga gutakula.”

³ Watambika wakulu wampayiliti Yesu vit-watira vivuwa.

⁴ Pilatu kamkosiya kayi Yesu, “Hashi gwankula ndiri shisoweru? Guloli ntambu yawalaviya masitaka gavuwa kwaku.”

⁵ Kumbiti Yesu kankula ndiri shisoweru, ata Pilatu kalikangasha.

*Yesu wankumtoza kumлага
Matayu 27:15-26; Luka 23:13-25; Yohani 18:39-
19:16*

⁶ Kila Shipindi sha msambu gwa Pasaka, Pilatu kaweriti na shitiba sha kuwavugulira mtatilwa yumu yawamfira.

⁷ Su, kuweriti na muntu yumu yawamshema Baraba, yakaweriti wamtatira pamuhera na wamonga wawalagiti wantu pawaweriti wakusonguziya.

⁸ Wantu wavyuwa wamgendera Pilatu wamluwa kawatenderi handa shitiba shakuwi.

⁹ Pilatu kawakosiya, “Hashi, mfira nuwavuguliri Mfalumi gwa Wayawudi?”

¹⁰ Katakula hangu toziya kavimaniti kala handa watambika wakulu wamjegeriti Yesu toziya ya weya.

¹¹ Kumbiti Watambika wakulu wawasonguziyiti wantu wamluwi Pilatu kamvuguliri Baraba.

¹² Pilatu kawakosiya kayi, “Su, mfira ntendi hashi na muntu ayu yatumshema Mfalumi gwa Wayawudi?”

¹³ Wantu woseri washowangana kayi pawatakula, “Gumkong'onderi palupingika!”

¹⁴ Kumbiti Pilatu kawakosiya, “gwa shishi! Katenda shidoda gaa?” Kumbiti womberi wongera kushowangana, “Gumkong'onderi misumali mulupingika!”

¹⁵ Pilatu kafiriti kulifiliziya lipinga lya wantu awa, su, kamlekeziya Baraba kulawa mushibetubetu. Kawagambira wan jagila wamkomi ntomondu Yesu na wamkong'onderi misumali mulupingika!

*Wanjagira wankumtendera lijonga Yesu
Matayu 27:27-31; Yohani 19:2-3*

¹⁶ Shakapanu wan jagila wam jegiti Yesu mu luwaga muliboma lya Pilati mkulu gwa isi, wawa jojinira shipinga shakuwi shoseri.

¹⁷ Wamvalisiya nguwu ya zambalawu, wapota lijenjeri lya misontu wamvalisiya mumtuwi.

¹⁸ Wan ja kumlamsiya, “Mwika Mfalumi gwa Wayawudi!”

¹⁹ Wamkoma mumtuwi kwa ludengi, wamtemera mata, wamsuntamalira na kumng'ong'onelera.

20 Pawamshinigira kala wamvuliti lihabitilili, wamvalisiya nguwu zakuwi, shakapanuwamjega kumpingika.

*Yesu wamkong'ondera misumali mulupingika
Matayu 27:32-44; Luka 23:26-43; Yohani 19:17-*

27

21 Pawaweriti munjira, waliwoniti na muntu yumu yawamshema Simoni, muntu gwa lushi lwa Kureni. Yomberi kaweriti tati gwa Alekizanda na Rufu na Shipindi ashi kaweriti kankulawa kuli-rambu. Su, wamgambira katoli lupingika lwa Yesu.

22 Shakapanu wamjega Yesu mpaka pahali pawapashema Goligota, mana yakuwi, “Pahala pa Shipalakasa sha mtuwi.”

23 Wamupa divayi wahanganyikiti na mtera wagushema manimani, kumbiti yomberi kalemitikulanda.

24 Su wampingika, wagawana nguwu yakuwi kwa kuzigalambuziya simbi wamuwi gaa hakapati shipandi sha nguwu.

25 Iweriti saa tatu mandawira pawampingikiti.

26 Na masitaka gakuwi gaweriti galembwa, “Mfalumi gwa Mayawudi.”

27 Pamuhera nayomberi wapingikitwi wakwapula wawili, yumu uwega wa kumshigi na yu-monga uwega wakuwi wa kumliwu.

28 Su lilembu litimii lyalitakula, “Wamwalangiti pamuhera na watenda vidoda.”

29 Wantu waweriti wankupita pahala panuwamwigilangiti, pawatikiziya mituwi yawu na kutakula, “Aha! Gwenga gutakuliti gumweni

guweza kubomola Numba nkulu ya Mlungu na kunyawa kwa mashaka matatu!

³⁰ Vinu, gusuluki mlupingika gulilopozii gumweni!"

³¹ Nawomberi watambika wakulu pamuhera na wafunda wa malagaliru wamshinigiriti pawalitakuziana, "Kawalopoziya wamonga, kumbiti kulilopola mweni kasinda!

³² Eti yomberi ndo Kristu, Mtuwa gwa Israeli! Kasuluki kulawa mlupingika su tuwoni na kujimira." Ata wantu walii wawapingikitwi pamuhera nayomberi wamlongiti.

Yesu kankuhowa mlupingika

Matayu 27:45-56; Luka 23:44-49; Yohani 19:28-

30

³³ Kwanjira saa sita pamusi mpaka saa tisa kuweriti liwindu isi yoseri.

³⁴ Saa tisa pamii Yesu kalila kwa liziwu likulu, pakalonga, "Eloyi, Eloyi, lema sabakitani?" Mana yakuwi, "Mlungu gwangu, Mlungu gwangu mbona gundeka?"

³⁵ Wantu wamonga wawagolokiti paliya pawapikaniriti hangu, watakuliti, "Gupikiniri! Kankumshema Eliya."

³⁶ Muntu yamu katuga, katola lidodoki kalitawa mulupeleru lwa ludenki katota mudivayi isheshema, kamupa kalandi pakatakula, "Ebu tuloli handa Eliya hakizi kumsulusiya palupingika!"

³⁷ Yesu kabota, shakapanu kahowa.

³⁸ Su, lipaziya lya Numba nkulu ya Mlungu lidegeka vipandi viwili kulawa kumpindi mpaka pasi.

³⁹ Mkulu yamu gwa wanjagila yakaweriti kagoloka kulongolu kwa lupingika kawoniti Yesu ntambu yakahowiti, kalonga, “Nakaka muntu ayu kaweriti Mwana gwa Mlungu!”

⁴⁰ Wadala wamu waloliti kwa kutali, muwamu mwawu kaweriti Maliya Magidalena na Salomi na Mariya mawu gwa ashina Yakobu mpusu na Yosefu.

⁴¹ Awa ndo wawamfatiti Yesu pakaweriti Galilaya na kumtendera. Kuweriti na wadala wamonga wawuwa wiziti Yerusalem pamuhera na yomberi.

Yesu wankumsira

Matayu 27:57-61; Luka 23:50-56; Yohani 19:38-

42

⁴² Shipindi sha pamii shisokiti kala. Ali liweriti Lishaka lya Matandiru, yani lishaka lyalilonguleriti Lishaka lya Kwoyera.

⁴³ Panu kiza Yosefu mwenikaya gwa Arimatayu, mjagira gwa Shiyotera motu mkulu, yawampananiti ligoya nentu. Yomberi vira a kaweriti kankulolera kwiza kwa Ufalumi wa Mlungu. Su, kamgenderiti Pilatu pota na lyoga, kaluwa wamupi nshimba ya Yesu.

⁴⁴ Pilatu kalikangasha kupikinira handa Yesu kahowiti kala. Su, kamshema Mkulu gwa wan-jagila, kamkosiya handa Yesu kaweriti kahowa shipindi shivuwa.

⁴⁵ Pilatu pawamgambiriti kala, kamgambiriti Yosefu katoli nshimba ya Yesu.

46 Panu Yosefu kuhemera sanda ya shitani, kasulusiya pasi mauti galiya, kaviliga sanda. Kagatula mulipumba lyaliweriti walisongola multalawu, shakapanu kabilingisiya libuwi likulu kumlyangu.

47 Nawomberi Mariya Magidalena na Mariya mawu gwakuwi Yosefu wapawoniti pawagonjikititi nshimba ya Yesu.

16

*1 Kuzyuka kwa Yesu kulawa kwa wahowiti
Matayu 28:1-8; Luka 24:1-12; Yohani 20:1-10*

1 Palipititi Lishaka lya kwoyerwa, Maliya Magidalena na Salomi na Mariya mawu gwakuwi Yakobu wahemeriti lipaki lya utuli wagendi kuyiswaga nshimba ya Yesu.

2 Su, mandawira putiputi lishaka lya Jumapili. Kwa Shigiriki jumapili walishema lishaka lya kwanja la juma, mshenji pagwanjiti kulawa wiziti Mlipumba.

3 Nawomberi waweriti wankuligambiziyanwa, “Gani hakatuwusiliri libuwi lilii pamlyangu gwa lipumba?”

4 Kumbiti pawaloliti, wawona libuwi waliwusiya kala. Nalyeni liweriti likulu nentu.

5 Pawayingiriti Mulipumba, wamwoniti muntemba yamu yakavaliti nguwu neru mbuu, kalivaga uwega wa kumliwu, walikangasha nentu.

6 Kumbiti muntemba ulii kawagambira, “Namulikangasha. Mwankumsakula Yesu gwa Nazareti yawampingikiti. Kazyuka, kwahera panu. Mloli pahali pawamgonjekiti.

⁷ Mgendi mkawagambiri wafundwa wakuwi pamuhera na Peteru. ‘Handa Yesu kankuwalon-golera Galilaya kulii. Aku hamumwoni ntambu yakawagambireni.’ ”

⁸ Su, walawa mulipumba mlili na watuga pawashashatika kwa lyoga na kulikangasha. Wamgambira ndiri muntu yoseri shintu, toziya watira nentu

Yesu kankumlawira Maliya Magederena

⁹ Yesu pakazyukiti Jumapili mandawira putiputi, kalilanguziya kwanja kwa Mariya Magidalena, yomberi Yesu kaweriti kamlaviyiti washamshera saba.

¹⁰ Mariya Magidalena kagenda, kawagambira walii wawaleriti pamuhera na Yesu. Waweriti wankulira na kudaya.

¹¹ Kumbiti pawapikiniriti handa Yesu mkomu na Maliya Magidalena kamwona, womberi wa-jimira ndiri.

Yesu kankuwalawira wafundwa awili

Luka 24:13-35

¹² Shapakanu Yesu kawalawiriti wafundwa awili pakawera na sheni shingi. Wafundwa awa waweriti wankugenda kuvijiji.

¹³ Nawomberi viraawawuya na kuwagambira wayawu. Pamuhera na hangu wajimira ndiri.

Yesu kankuwalawira wantumini lilongu na yumu

Matayu 28:16-20; Luka 24:36-49; Yohani 20:19-23; Matendu 1:6-8

¹⁴ Upeleru Yesu kawalawiriti wafundwa lilongu na yumu pawaweriti pamuhera pameza.

Kawakalipira nentu toziya ya kujimira ndiri kwawu na mtiti gwawu, mana wawajimira ndiri walii wawaweriti wamwona pakazyukiti kala.

¹⁵ Su, kawagambira, “Mgendi muisi zoseri mkaabweri Shisoweru shiwagira kwa wantu woseri.

¹⁶ Yakajimira na kubatizwa hakalopozwi. Yoseri yakajimira ndiri hakatozwi.

¹⁷ Walii wawajimira hawaweri na uwezu wakutenda mauzauza. Kwa litawu lyangu hawawusiyi washamshera na hawatakuli kwa likabira lyasyayi.

¹⁸ Pawakola njoka ama pawalanda shintu shoseri shana usungu, hapeni wayambuki. Hawawatuliri walweli mawoku, nawomberi hawaweri wakomu.”

Yesu wamtola kugenda kumpindi

¹⁹ Su, Mtuwa Yesu pakatakuliti kala nawomberi, kanyasulitwi kugenda kumpindi kwa Mlungu, kalivaga uwega wa kumliwu wa Mlungu.

²⁰ Wafunda wagenda pahala poseri pawabwera. Mtuwa katenda lihengu pamuhera nawomberi na kukamaziya shawabwera kuwera sha nakaka na mauzauza gaweriti pamuhera nawomberi.

Lipatanu Lya Syayi Kwa Wantu Woseri The New Testament in Pogoro

copyright © 2014 Pioneer Bible Translators

Language: Pogolo

Contributor: Pioneer Bible Translators

The New Testament in Shipogoro

This translation, published by Pioneer Bible Translators and The Word for the World, was published in 2014.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact The Word for the World at www.twftw.org.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2019-12-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

be0eb903-ba79-5fbd-8667-f25c3cab4358